Kranj, Škofja Loka, 8. maja — Sprejem štafete mladosti na Trgu revolucije v Kranju

in v Škofji Loki na ploščadi pred stavbo občinske skupščine — Foto: F. Perdan

Leto XXVI. Številka 35

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka in Tržič — Izdaja ČP Gorenjski tisk Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, sobota, 9. 5. 1973
Cena 70 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Gierekov obisk končan

Med štiridnevnim uradnim obiskom v Sloveniji je Edward Gierek obiskal Velenje in Ljubljano, skupaj s predsednikom Titom pa sta bila na Bledu

Prvi sekretar CK Poljske združene delavske partije Edward Gierek z ženo in spremstvom je v ponedeljek popoldne odpotoval z brniškega letališča v Beograd. Med štiridnevnim obiskom v Sloveniji sta imela predsednik Tito in Gierek uradne pogovore na Brdu pri Kranju. V tem času sta izmenjala več zdravic in obiskala Bled. Edward Gierek pa je v soboto obiskal tudi Velenje, v ponedeljek dopoldne pa Ljubljano.

Prvi sekretar centralnega komiteja Poljske združene delavske partije Edward Gierek z ženo in spremstvom je na povabilo predsednika SFRJ in predsednika ZKJ Josipa Broza-Tita prišel na petdnevni uradni obisk v Jugoslavijo v petek dopoldne. Že prvi dan so bili na Brdu pri Kranju uradni pogovori. Na svečani večerji sta ta dan Tito in Gierek prvič izmenjala zdravici, zvečer pa je predsednik Tito pripravil sprejem v Golf hotelu na Bledu.

Drugi dan bivanja v Sloveniji je Edward Gierek z ženo in spremstvom posvetil obisku Velenja, kjer si je ogledal tovarno gospodinjske opreme Gorenje, obiskal termoelektrarno Šoštanj, velenjski rudnik in govoril političnemu aktivu Velenja. Zvečer pa je Edward Gierek priredil večerjo predsedniku Titu v hotelu Lev v Ljubljani, kjer sta ponovno izmenjala zdravici.

Nedeljsko dopoldne sta predsednik Tito in njegov poljski gost izkoristila za oddih. Po sprehodu na Brdu pri Kranju sta malo pred 11. uro prispela na Bled, se peljala okrog jezera, kolona avtomobilov pa se je potem ustavila pred Kazino Park hotela na Bledu. Od tam sta se gosta s spremstvom med pozdravljanjem prebivalcev Bleda in turistov peš odpravila v hotel Toplice, kjer sta se zadržala dobro uro. Člani gorjanske folklorne skupine Francka Korošec in Anka Čop, obe iz Gorij, ter Alojz in Tomaž Jarkovič iz Zasipa so gostom izročili nageljne in robčke; Titu in Giereku pa še gorjuško čedro, obema ženama pa narodne noše. Predsednik Tito je dobro razpoložen ob tej priliki eno od deklet nagovoril v slovenščini: »Ali mi boš nagelj pripela?« Zanimal pa se je tudi, kje so doma člani folklornih skupin.

Med njunim obiskom na Bledu so bili ostali člani poljske in naše delegacije na obisku na Primorskem.

Nadaljevanje na 12. str.

Predsednik Tito in njegov gost s Poljske Edward Gierek sta v nedeljo dopoldne obiskala Bled — Foto: F. Perdan

V nedeljo, 6. maja, so mladi planinci, taborniki in člani alpinističnega odseka Jesenice in Mojstrana ponesli triglavsko štafeto iz Vrat proti Mojstrani, kjer se je naslednji dan štafeta združila z drugo lokalno štafeto izpod Jalovca. Triglavsko štafeto so mladi jeseniške občine še posebno množično pozdravljali, saj letos zvezna štafeta ni potovala po krajih jeseniške občine. Mladi gimnazijci in učenci šol pa so ji pripravili na Jesenicah pred gledališčem še posebno svečan sprejem. Foto: D. Sedej

NOVOST NA TRŽIŠČU

Kokra KRANJ

globus · globus · globus

specialni francoski topli pod SOMMER na oddelku DEKORATIVNE TKANINE

Štafeta mladosti

Kranj, Škofja Loka, 8. maja — Štafeta mladosti s pozdravi predsedniku Titu, ki je prenočila v Ljubljani, je davi ob 8.45 prispela na Trg revolucije v Kranju. Na prireditveni prostor so jo prinesli atlet Iztok Kavčič, predstavnik JLA in plavalka Rebeka Porenta. Slovesni govor ob sprejemu štafete je imel predsednik občinske organizacije zveze mladine Kranj Boris Bavdek, v kulturnem programu pa so nastopili kranjski pihalni orkester, oktet osnovne šole Lucijan Seljak, pevski zbor osnovne šole Simon Jenko, folklorna skupina osnovne šole Matija Valjavec iz Preddvora in recitatorji kranjske gimnazije, garnizije JLA Stane Žagar in Prešernovega gledališča.

Z zvezno štafeto je na prireditveni prostor na Trgu revolucije prispela tudi lokalna štafeta s Triglava in Jalovca, ki je po končani poti po jeseniški, radovljiški in tržiški občini prenočila v osnovni šoli France Prešeren. Na prireditveni prostor so jo danes prinesli učenci te šole.

Po krajšem postanku so zvezno štafeto s pozdravi predsedniku Titu za 81. rojstni dan s Trga revolucije ponesli predsednica mladinske organizacije na kranjski gimnaziji Alenka Markovič, predstavnik JLA in predstavnik kranjskega raketnega astronavtskega društva. Štafeta je nato nadaljevala pot proti Škofji Loki, kamor je prispela ob 9.30. Ločani so jo pričakali pred poslopjem skupščine. Slavnostni govor je imela predsednica občinske konference ZMS Olga Štucin, nato pa je sledil kulturni program, v katerem sta nastopila pevski zbor in recitatorski krožek osnovne šole Peter Kavčič, nadalje recitatorji z domače gimnazije ter člani dramske sekcije škofjeloške garnizije. Š preden je kolona krenila naprej, proti Gorenji vasi in Žirem, se ji je pridružila lokalna štafeta, v kateri so sodelovali predstavniki več planinskih odsekov na posameznih osemletkah v komuni in ki je v minulih štirih dneh po nedavno odprti Loški planinski poti obredla dobršen del Selške in Poljanske doline ter okoliških krajev. Slovesnosti na Mestnem trgu je prisostvovala velika množica občanov, zlasti mladine.

A. Ž., I. G.

jubilejna mešanica BRAVO

netto 100 g

Specerija BLED

Naročnik:

Osnutek zakona sprejet

Republiški izvršni svet je obravnaval osnutek zakona o stanovanjskih rezmerjih. Na seji so ugotovili, da predstavlja zakon dosledno uresničevanje politike, ki jo je na tem področju začrtala zveza komunistov. Izvršni svet je osnutek zakona podprl in sklenil, da ga bo predlagal republiški skupščini v javno razpravo.

Manj pohištva

V skupnem izvozu jugoslovanskega pohištva se je izvoz v ZDA zmanjšal od 46 na 39 odstotkov. V zvezni gospodarski zbornici pravijo, da se je izvoz pohištva na ta trg zataknil že po prvi devalvaciji dolarja, še bolj pa po drugi. Cena pohištva na ameriškem trgu je nizka, konkurenca drugih držav pa vse večja.

Nazadovanje naše trgovske mornarice

V primerjavi s svetovnim trgovskim ladjevjem je v naši državi že nekaj let na tem področju moč opaziti nazadovanje. Pred vojno je bila naša trgovska mornarica na 17. mestu v svetovnem ladjevju, pred dvema letoma pa smo bili po podatkih Lloydovega pomorskega registra na 22. mestu. Tako smo zaostali celo za Tajvanom in Argentino. Jugoslovanska trgovska mornarica ima 364 ladij, ki lahko prepeljejo 1,587.585 bruto registrskih ton tovora. Po programu bi morala naša trgovska mornarica imeti 1975. leta prek 3 milijone brt.

Štafeta pri nas

Štafetno palico s pozdravi predsedniku Titu za 81. rojstni dan so v soboto slovenski mladinci pri Jurjevskem brodu na mostu čez Kolpo sprejeli od hrvaških mladincev. Štafeta nadaljuje pot po Sloveniji.

Orientacijski pohod

V soboto je bil na trgu Mladinskih delovnih brigad v Ljubljani orientacijski pohod V. republiškega srečanja pionirjev prometnikov, ki ga je organizirala zveza prijateljev mladine Ljubljana-Vič-Rudnik. Pionirji so na trasi dolgi 3 kilometre reševali probleme iz cestnoprometnih predpisov, odgovarjali na zgodovinsko-prosvetna vprašanja in se orientirali s pomočjo karte in kompasa. Po končanem pohodu so se pomerili tudi v streljanju. — V nedeljo pa so se pionirji pomerili na finalnem tekmovanju v hali Tivoli v praktični in spretnostni vožnji s kolesi. Prvo mesto je osvojila ekipa Slovenije.

Zborovanje ob obletnici kmečkih uporov

Pri Vidmu ob Ščavnici je bilo v nedeljo veliko ljudsko zborovanje v okviru obletnic kmečkih uporov. Na proslavi, ki je bila ob novi osnovni šoli, je govoril častni občan radgonske občine dr. Bratko Kreft. Dan poprej so na istem prostoru domači igralci zaigrali njegovo dramo Velika puntarija.

Obisk iz ZSSR

Včeraj je prispela na večdnevni obisk v našo državo delegacija sovjeta narodnosti vrhovnega sovjeta ZSSR kot gost zbora narodov zvezne skupščine. Poleg pogovorov v zvezni skupščini se bo delegacija srečala s predstavniki republiških skupščin Srbije, Slovenije, Makedonije in Hrvatske. Obiskala bo tudi več industrijskih in turističnih središč, gospodarskih organizacij, kulturnih in drugih ustanov.

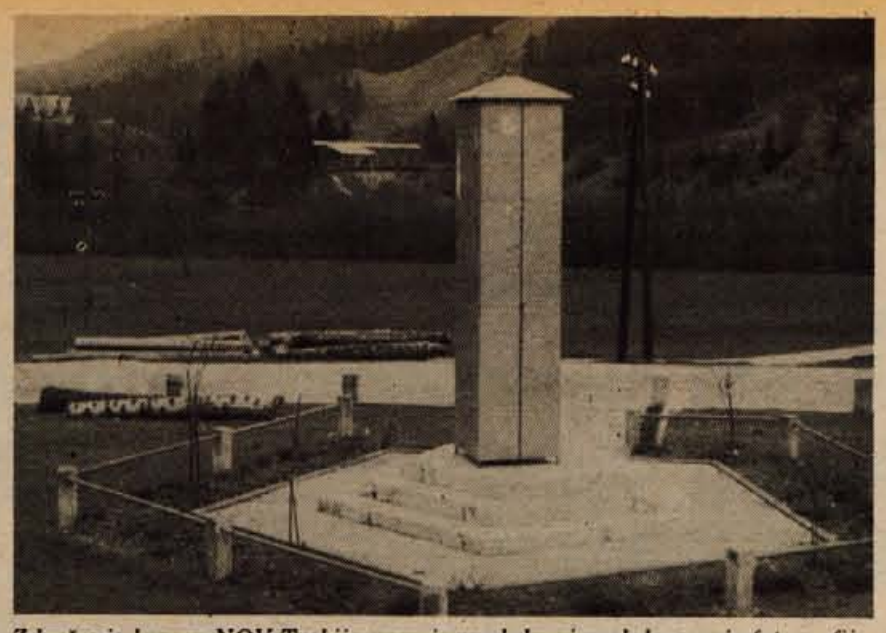

Združenje borcev NOV Trebija nam je pred dnevi poslalo gornjo fotografijo, ki prikazuje spomenik 36 Poljancem in 21 neznanim borcem, padlim v času NOB v okolici Trebije. Spomenik so odkrili 29. novembra 1961 in stoji na zemljišču nekega pokojnega kmeta. Le-ta je svet brezplačno odstopil ZZB. Novi lastnik Janez Urh pa zdaj začenja postavljati zahtevke, naj mu Zveza borcev plača odškodnino za uporabo krpice zemlje, sredi katere so postavili spominsko obeležje. Januarja letos je menda namerno pripeljal tja dva hloda ter ju odložil za varovalne stebriče — čeprav v neposredni okolici ne manjka prostora, kjer je moč uskladiščiti les. Ogorčeni člani sprašujejo, kako da občinski odbor ZZB NOV in SO Škofja Loka ne reagirata na njihove pritožbe, mi pa bi radi zvedeli, zakaj zaščitni pokrov iz pločevine še ni snet, saj sta sneg in mraz že zdavnaj mimo. (Posnetek je nastal 22. aprila letos).

V podjetju Transturist podpisali sporazum o TOZD

Minuli ponedeljek, 7. maja, popoldan so v združeni turistični, prometni in gostinski delovni organizaciji Transturist — tako se bo podjetje poslej imenovalo — podpisali samoupravni sporazum o ustanovitvi enajstih TOZD. ZDO Transturist Škofja Loka zdaj sestavljajo temeljne organizacije Potniški promet, Tovorni promet, Mehanične delavnice, Žičnice Transturist, Turistična agencija, Hoteli Škofja Loka, Hoteli Bohinj, Hoteli Pokljuka, Hoteli Simonov zaliv, Hoteli Strunjan in Skupne službe. Slovesnosti, ki je bila v banketni dvorani novega loškega hotela, sta se poleg generalnega direktorja Vena Doljaka in številnih drugih članov kolektiva udeležila tudi predsednik občinske skupščine Tone Polajnar ter predsednik občinskega sindikalnega sveta Jože Stanonik.

Sprejeti dokument je pravzaprav plod skoraj enoletnega intenzivnega študiranja, raziskovanja in iskanja najustreznejših oblik povezave, ki pa dejansko korenini daleč v preteklosti; Transturistovi delavci so namreč spričo teritorialne razdrobljenosti in raznolikosti v značaju poslovanja prej naštetih enot morali nenehno izpopolnjevati načine medsebojnega učinkovanja in usklajevanja interesov. Sámo akcijo oblikovanja sporazuma je vodila komisija za uresničevanje in proučevanje ustavnih dopolnil, izvoljena 15. maja lani, med zasedanjem sindikalne konference ZP Transturist. V listini so kajpak zajeti vsi predlogi, rojeni na 36 zborih delovnih ljudi, na treh sestankih osnovne organizacije ZK, na treh sejah sindikata, na več kot 50 sejah organov za pripravo in ustanovitev TOZD ter na neštetih uradnih in neuradnih izmenjavah stališč. S končno vsebino sporazuma je navzoče v kratkem seznanil predsednik komisije Peter Pirnovar. Nato je generalni direktor Veno Doljak spregovoril o smotrih notranje reorganizacije podjetja. Pri sestavljanju členov so imeli zmeraj pred očmi tezo čistih računov, torej načelo, da je treba točno ugotoviti, koliko ena ali druga enota, sedanja TOZD, prispeva k rasti skupnega ustvarjenega dohodka. Le takšen sistem zagotavlja kontinuirano poslovanje, saj so naloge posameznih oddelkov v tesnem vzajemnem soodvisju in jih ni mogoče obravnavati ločeno, je poudaril Doljak. Osnovni cilji enajsterice novih TOZD bodo zato razvijanje Transturista kot celote, usklajevanje teženj temeljnih organizacij, boljše izkoriščanje razpoložljivih lastnih sredstev s pomočjo njihovega združevanja ter povečevanje osebnega in družbenega standarda zaposlenih.

Morda bi kazalo zaključiti z mislijo predsednika ObSS Jožeta Stanonika, ki je prisotnim zaželel kar najbolj dosledno prenašanje zapisanih smernic v prakso ter izrazil upanje, da bo podjetje kot eno prvih imetnikov samoupravnega sporazuma v komuni znalo tudi vnaprej slediti toku časa in stalno dopolnjevati že obstoječa določila.

I. G.

Mladinski aktivi loških delovnih organizacij

Vse do nedavna so se mladi iz loške občine sestajali le v Škofji Loki, pred tedni pa jih je povabil na obisk k sebi mladinski aktiv tovarne Alples Železniki, kjer je zaposlene največ mladine v Selški dolini. Zbralo se je 25 predstavnikov iz 16 MA, vključno s predsednico občinske konference Olgo Štucin.

Gostje so si najprej ogledali proizvodne prostore podjetja. Proces industrijske obdelave lesa in hlodov v moderno pohištvo je prišleke zelo pritegnil. Spoznali so tudi, da v Alplesu dela zares veliko mladih, saj za stroji prevladujejo fantje in dekleta od 15. do 27. leta.

Kasneje je v sejni dvorani tovarne sledil posvet, posvečen načrtom in problemom mladinskih aktivov v loških gospodarskih organizacijah. Predsednik MA Alples je rade volje odgovarjal na vprašanja kolegov ter pred poslušalci nanizal izkušnje v zvezi z navezovanjem stikov med mladimi, ki so prišli v Železnike iz različnih krajev Slovenije in tudi iz sosednjih republik. Stanujejo v samskem domu, ob prostem času pa organizirajo plese, snujejo najrazličnejše skupne akcije in sklepajo prijateljstva. Odnos vodstva podjetja do mladine je dober, saj ji nadrejeni radi pomagajo pri uresničevanju njenih želja. Seveda pogosto ni dovolj denarja, toda finančne zagate so problem številka ena v prav vseh MA. Olga Štucin je ob tem poudarila, da je mogoče marsikakšno reč speljati brez posebnih dotacij — če le ne manjka volje in odločnosti.

Obiskovalci so se nato seznanili še s športno aktivnostjo v tovarni, z vključevanjem Alplesovih mladincev v prireditve občinskega merila itd. Sestanek, kakršen je bil v Železnikih, kaže, da so razprave na terenu, v posameznih mladinskih središčih, mnogo plodnejše kot zbiranje na sedežu občinskega komiteja. Prihodnji »zbor« podobnega tipa bo zato 22. maja v žirovski Alpini.

M. Lušina

Komisija za volitve in imenovanja skupščine občine Radovljica
razpisuje
prosto delovno mesto

občinskega sodnika za prekrške

po 84. in 85. členu zakona o prekrških (Uradni list SRS, št. 7/73).

Vloge z dokazili o izobrazbi in s potrdilom o nekaznovanju je treba poslati na naslov »Komisija za volitve in imenovanja skupščine občine Radovljica« v 15 dneh od dneva objave.

jesenice

V četrtek, 10. maja, bo seja občinskega sindikalnega sveta, na kateri bodo razpravljali o delavski kontroli, seminarju za predsednike in tajnike ter o gradnji TRIM steze v Završnici. Govorili bodo tudi o nekaterih drugih vprašanjih.

V četrtek, 10. maja, bodo pri občinski konferenci ZK na Jesenicah svečano sprejeli v ZK nove komuniste.

D. S.

kranj

Pri komiteju občinske konference zveze komunistov se bo jutri popoldne sestala komisija za družbeno ekonomske odnose in ekonomsko politiko. Razpravljali bodo o samoupravljanju v temeljnih organizacijah združenega dela, delavski kontroli in rezultatih gospodarjenja v minulem letu.

Danes opoldne bo pri občinski konferenci socialistične zveze prva seja odbora za praznovanje občinskega praznika in 30-letnico Prešernove brigade. Razpravljali bodo o programu proslav za občinski praznik in obletnico Prešernove brigade.

Včeraj in v ponedeljek je občinski sindikalni svet v Preddvoru pripravil seminar za predsednike in tajnike sindikalnih organizacij s področja družbenih služb. Za predsednike in tajnike drugih sindikalnih organizacij je bil seminar prejšnji mesec na Bledu.

Kranj, 8. maja — Popoldne je bila seja iniciativnega odbora za organiziranje samoupravne stanovanjske skupnosti v kranjski občini. Obravnavali so osnutek pravilnika o gospodarjenju z združenimi sredstvi za usmerjeno organizirano stanovanjsko gradnjo, nadalje predlog sestave skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti, sklepali o odobritvi subvencije na stanarine delno za leto 1972 in za prvo tromesečje letos. Nazadnje pa so razpravljali še o nakupu stanovanj iz sredstev solidarnostnega sklada.

A. Ž.

radovljica

Radovljica, 8. maja — Popoldne je bila seja predsedstva občinskega sindikalnega sveta. Razpravljali so o nalogah sindikatov pri splošnem ljudskem odporu, rezultatih raziskave o varnosti pri delu in o nalogah v zvezi z bodočo organiziranostjo sindikatov.

Pri občinski konferenci socialistične zveze bo danes popoldne posvet s predstavniki občinske zveze društva prijateljev mladine. Pogovorili se bodo o vsebinskih in kadrovskih pripravah za občni zbor občinske zveze DPM.

Za jutri popoldne pa je predsednik občinske konference socialistične zveze Janez Varl sklical posvet izvršilnih organov občinskih družbeno-političnih organizacij z izvršnim odborom občinske zveze za telesno kulturo. Na dnevnem redu je ocena stanja kulture v občini in priprava za ustanovitev samoupravne interesne telesnokulturne skupnosti ter uresničevanje dokumenta, ki sta ga sprejela predsedstvo in izvršni odbor republiške konference SZDL za področje telesne kulture.

A. Ž.

škofja loka

V veliki dvorani poslopja skupščine občine Škofja Loka bo danes, v sredo, 9. maja, ob 16. uri popoldan seja občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti. Na dnevnem redu je deset točk, med katerimi velja omeniti zlasti tri: sklepanje o razpisu referenduma za uvedbo krajevnega samoprispevka, namenjenega sofinanciranju izgradnje novega pokopališča v Lipici in adaptacije kulturnega doma v Škofji Loki, nadalje predlog družbenega dogovora o obsegu dejavnosti v letu 1973 na področju splošne oziroma skupne porabe ter predlog družbenega dogovora o merilih in pogojih, pod katerimi lahko občinske skupščine predpišejo obveznost občanov, da morajo na javni poziv predložiti podatke v zvezi s svojim premoženjem in z načinom njegove pridobitve. (-ig)

tržič

Včeraj je bil v Tržiču sestanek komisije za pripravo in izvedbo referenduma o samoprispevku za izgradnjo šol in vrtcev v občini, ki bo junija letos. Člani komisije so pregledali dosedanje delo na področju propagande in sklenili, da bodo v ta namen sklicali še posvetovanje predsednikov krajevnih organizacij SZDL in predsednikov krajevnih skupnosti ter sekretarjev osnovnih organizacij in stalnih aktivov ZK. V akcijo se bodo vključile tudi šole. Na govorilnih urah in roditeljskih sestankih bodo starše seznanjali z namenom in cilji referenduma. Na občinski konferenci SZDL se je včeraj prav tako sestala komisija za pripravo V. zbora gorenjskih aktivistov, ki bo v Podljubelju.

Danes dopoldne bo v restavraciji v Podljubelju sestanek predstavnikov gorenjskih občinskih konferenc SZDL in Zvez združenj borcev NOV iz gorenjskih občin. Na sestanku bodo obravnavali priprave na zbor aktivistov in imenovali poseben stalni odbor, ki bo vsako leto skrbel za podobna srečanja gorenjskih borcev in aktivistov.

-jk

Kje ste, zdravniki?

Nič novega ne bomo povedali, če zapišemo, da v Sloveniji močno primanjkuje zdravnikov in zobozdravnikov. To ugotovitev je slišati na vseh razpravah v zvezi z zdravstvom in tudi med nedavno sejo občinske skupščine Škofja Loka, ko so se odborniki seznanili s poročilom o umrljivosti, nataliteti in vrstah bolezni v komuni, je zbujala pozornost navzočih. Iz ust poslanca dr. Toneta Koširja so namreč zvedeli, da potrebe po medicinskih kadrih krepko presegajo »ponudbo«. Zlasti v Poljanski dolini problem pomanjkanja ustreznih ljudi postaja izredno pereč, saj kljub raznim ugodnostim ni moč najti kandidata, ki bi bil pripravljen zasesti nedavno izpraznjeno delovno mesto zdravnika v Žireh. Večkratni oglas v časopisih je ostal brez odmeva in celo iskanje po drugih »kanalih«, prek internih poznanstev in prek raznih zavodov, ne obrodi sadov. Kako pa bo čez tri, štiri leta, ko naj bi spričo novoodprtega rudnika urana v Gorenji vasi prebivalstvo čez noč močno naraslo, si krajevna vodstva niti misliti ne upajo. Kje tiči vzrok kroničnega primanjkljaja medicincev? Zakaj navzlic takoj vseljivim stanovanjem, zagotovljenim potrošniškim kreditom in službenim avtomobilom, ki s polnimi tanki čakajo v garažah, nihče noče prevzeti službe na podeželju?

Odgovor je dokaj zapleten. Predvsem domače fakultete še zmeraj ne izšolajo dovolj usposobljenih oseb. Razen tega mladi splošni zdravniki navadno želijo živeti v večjih mestih — čeprav na račun nekoliko slabših osebnih dohodkov. Če se kasneje lotijo specializacije, najraje izberejo smer študija, ki jim zagotavlja zaposlitev v institutih ali bolnišnicah. Tretji negativni moment predstavlja včasih ne dovolj pretehtana socialno-zdravstvena politika. Lep primer je, denimo, novi klinični center v Ljubljani. Ni dvoma, da pomeni precejšnjo pridobitev, vendar so načrtovalci morda premalo preučili vprašanje, od kod vzeti okrog tisoč mož in žena, samih strokovnjakov, ki bodo sestavljali njegov kolektiv. Že zdaj je jasno, da center grozi povleči v republiško metropolo marsikakšno svežo moč ter osiromašiti »obrobne« regije, kjer bi sicer krvavo potrebovali veščo medičinčevo roko.

Kaj potemtakem storiti? Bo mar treba obnoviti staro, preizkušeno povojno prakso, ko smo z neobičajno visokimi plačami mamili zdravnike v nerazvite predele dežele? Se bo mar ponovilo stanje izpred petih, desetih let, ko so države v razvoju (Afrika) z devizami privabljale naše zdravnike? Skoraj ni videti boljše rešitve, menijo poznavalci razmer. Kakršenkoli drugačen ukrep je baje neučinkovit, saj tudi namensko štipendiranje doslej ni dalo pričakovanih rezultatov.

I. G.

Mesec mladosti

JESENICE

Prizadevni člani komisije za pripravo in organiziranje prireditev meseca mladosti, ki delujejo v okviru občinske konference ZMS Jesenice, so že pripravili program, ki ga je pred nedavnim sprejelo tudi predsedstvo občinske konference ZMS.

7. maja so s kulturnim programom sprejeli pred gledališčem na Jesenicah dve lokalni štafeti z Jalovca in s Triglava; 18. maja bo kulturna skupnost organizirala revijo pevskih zborov, istega dne pa bodo odprli razstavo mladih likovnikov in cicibanov. 22. maja bo v gledališču predstava najmlajših na odru, naslednji dan bo prvi zaključni nastop Glasbene šole Jesenice, 24. maja bo baklada mladosti ter taborni ogenj pred gimnazijo. Na dan mladosti bodo pohodi pionirskih in mladinskih odredov po partizanskih poteh in sprejem pionirjev v mladinsko organizacijo. 26. maja bodo pohodi odredov delavske mladine ter skupni zbor s kulturnim programom v Završnici; 30. maja bo v gledališču kviz oddaja na temo NOB, na kateri bodo sodelovali mladinci iz delovnih organizacij, taborniki in učenci iz doma ŽIC. 2. junija pa bo zaključna prireditev v gledališču, na kateri bodo podelili priznanja najboljšim aktivom, družbenim delavcem in mentorjem. V kulturnem programu bosta sodelovala oba mladinska pevska zbora gimnazije in osnovne šole, jeseniška folklorna skupina in mladinci iz zamejstva.

D. Sedej

KRANJ

V kranjski občini bo v okviru meseca mladosti več prireditev. V soboto in nedeljo je bila akcija z naslovom Skrij in poišči. Akcijo je pripravila komisija za splošni ljudski odpor pri občinski konferenci zveze mladine.

Na praznik mladih, 25. maja, bodo v sedmih razredih osnovnih šol v občini sprejemi pionirjev v mladinsko organizacijo. Na vseh šolah bodo ob tej priliki pripravili tudi proslave. Razen tega bo ta dan komisija za srednje šole pri občinski konferenci zveze mladine podelila priznanja najboljšim mentorjem na osnovnih in srednjih šolah v občini.

40 kranjskih mladincev se bo letos udeležilo tudi festivala Bratstva in enotnosti v Bitoli. Delegacijo bodo sestavljali športniki, predstavniki mladih iz delovnih organizacij in predstavniki občinskih družbenopolitičnih organizacij. Festival bo od 18. do 21. maja.

Konec maja sta predvideni še dve prireditvi. Ena je srečanje mladih gasilcev. Ob tej priliki bo tekmovanje mladih gasilcev. Druga, že tradicionalna, prireditev v mesecu mladosti pa je Tek od spomenika do spomenika. Razen tega organizatorji pripravljajo še različne prireditve v okviru kulturnega tedna. Datum letih še ni znan, v programu pa so predvideni literarni večer, likovna razstava, večer folklore, festival amaterskega filma, koncert in predstava eksperimentalnega gledališča.

A. Ž.

RADOVLJICA

Predsedstvo občinske konference zveze mladine v Radovljici je na seji konec aprila že sestavilo program prireditev v mesecu mladosti. 18. maja bo v osnovni šoli A. T. Linharta v Radovljici koncert pevskega zbora jeseniške gimnazije, 23. maja pa bo kulturna skupina Verige Lesce pripravila v Radovljici gledališko predstavo.

Ob 30. obletnici pionirske organizacije bodo 24. maja v osnovni šoli v Radovljici pripravili kviz, razen tega pa bo ta dan občinska konferenca zveze mladine pripravila sprejem za vse mlade družbenopolitične delavce v občini. 26. maja bo v Podnartu oddaja Mladina pred mikrofonom.

Razen tega pripravljajo še otvoritev likovne razstave skupine LIKOR v osnovni šoli v Lescah, sprejem športnikov pri predsedniku občinske skupščine in sprejem pionirjev v zvezo mladine. Datumov teh prireditev še niso določili.

Podobno kot prejšnja leta bodo v okviru meseca mladosti v občini organizirali tudi več športnih tekmovanj. Letos bodo organizirali tekmovanja mladinskih aktivov v malem nogometu, odbojki, namiznem tenisu in v šahu. Predtekmovanja v malem nogometu so že bila v petek v Begunjah, Kamni gorici in na Brezjah, finalno tekmovanje pa bo v petek, 11. maja, v Kamni gorici. Predtekmovanja v odbojki se bodo začela v torek, 8. maja, v telovadnici osnovne šole Lipnica in Bled. Finalno tekmovanje ženskih ekip bo 12. maja v telovadnici osnovne šole v Gorjah, finalno tekmovanje moških ekip pa 15. maja v telovadnici osnovne šole v Lipnici. Predtekmovanja v namiznem tenisu se bodo začela v Podnartu in v Gorjah 17. maja, finalna tekmovanja bodo na programu 18. maja v Podnartu za moške ekipe in v Gorjah za ženske ekipe. V šahu pa se bodo predtekmovanja začela 14. maja v Lescah in v družbenem centru tovarne Elan, finalno tekmovanje moških in ženskih ekip pa bo 16. maja v Ljubnem.

A. Ž.

ŠKOFJA LOKA

Prireditve, ki jih organizira občinska konferenca ZMS in lokalni oziroma tovarniški aktivi mladincev, so razporejene čez ves mesec. Komisija SLO, denimo, načrtuje partizanski pohod po poteh osvoboditve, člani konference nameravajo 24. maja sklicati sejo, na katero bodo povabili vse dosedanje predsednike mladine v loški občini, za naslednji dan, 25. maja, popoldan je napovedana javna prireditev »Mladina sebi in vam« (ob stavbi občinske skupščine), 27. maja zvečer pa pripravljajo posebno tekmovanje »Spoznavajmo svoj domači kraj«, ki naj bi zajelo različne teme v zvezi s tisočletnico ozemlja. Sodelujejo mladinski aktivi šol in delovnih organizacij. Kakor smo zvedeli, čakajo zmagovalce lepe nagrade.

Tu je še dolg niz kulturnih, športnih in družabnih srečanj, pohodov, akcij čiščenja okolja in proizvodnih prostorov v delovnih organizacijah, obiskov enot JLA, svečanih sej posameznih aktivov ter načrtnih kampanj namenskega zbiranja sredstev za gradnjo doma v Kumrovcu, ki jih snujejo širom po komuni. Med najteže pričakovane prireditve sodita zlasti predvideni mladinski ples v domu Partizan 19. maja zvečer (igral bo žirovski zabavno-glasbeni ansambel Sence), ter zaključna slovesnost konec meseca v Gorenji vasi, združena z zanimivim predavanjem in s podelitvijo nagrad in priznanj najprizadevnejšim mladinskim skupinam, ekipam in posameznikom.

Čeprav smo našteli le najvažnejše dogodke, je očitno, da praznika mladosti v Škofji Loki že dolgo niso pričakali bolje pripravljeni in bolj organizirani kot tokrat.

(-ig)

TRŽIČ

V sredo, 9. maja, se bodo ekipe mladinskih aktivov pomerile v poznavanju koncepta splošnega ljudskega odpora in vloge mladine v njem.

V ponedeljek, 14. maja, pa se bodo začela v tržiški občini športna tekmovanja med mladinskimi aktivi v počastitev meseca mladosti. Ekipe mladinskih aktivov se bodo pomerile v malem nogometu, rokometu, košarki, namiznem tenisu, streljanju, šahu in kegljanju. Najuspešnejšemu aktivu v športnih tekmovanjih bodo letos prvič podelili prehodni pokal dneva mladosti. Tekmovale bodo tudi ekipe osnovnih šol, in sicer v namiznem tenisu, streljanju in šahu. Vsa omenjena tekmovanja bodo predvidoma končana 23. maja. Na praznični dan, 25. maj, pa bo slavnostna seja občinske konference ZMS Tržič, na kateri bodo podelili priznanja občinske konference mladim družbenopolitičnim delavcem ter razglasili rezultate športnih tekmovanj v počastitev meseca mladosti. Podelili bodo prehodni pokal dneva mladosti ter diplome.

V okvir praznovanja meseca mladosti v tržiški občini sodi tudi akademija, ki bo v četrtek, 24. maja, v dvorani Cankarjevega doma. V približno enournem kulturnem programu bodo sodelovali člani Kuda, šolska mladina in folklorna skupina.

J. Košnjek

Novi mladinski aktivi

V tržiški občini so ustanovili pred kratkim dva nova mladinska aktiva, in sicer v tovarni TIKO in v Kompasovih obratih na Ljubelju. Prvi aktiv ima 40 članov, drugi pa 20. V sodelovanju z vodstvi in družbenopolitičnimi organizacijami podjetij pa se bodo »rodili« kmalu novi aktivi ZMS tudi v tržiškem obratu Roga iz Ljubljane, v Lepenki, obratu ljubljanske Kartonažne tovarne in v podjetju Oblačila-novost. Predsednik občinske konference ZMS Jože Klofutar nam je povedal, da bodo skušali mladinski aktiv ustanoviti tudi pri Splošnem gradbenem podjetju, kjer je veliko mladih delavcev. Med njimi dosti iz sosednjih republik, ki pa niso vključeni v družbenopolitično življenje občine. S tem bodo po večini delovnih organizacij tržiške občine ustanovljeni aktivi ZMS.

Občinska konferenca ZMS bo začela jeseni podobno akcijo po krajevnih skupnostih. Znano je, da nekatera večja naselja in mestni predeli, kot na primer Kovor, Križe, mesto Tržič, mladinskega aktiva še nimajo, čeprav živi in dela na njihovem področju veliko mladih. Če bo tudi ta akcija uspela tako kot po delovnih organizacijah, bo na področju tržiške občine 40 mladinskih aktivov.

-jk

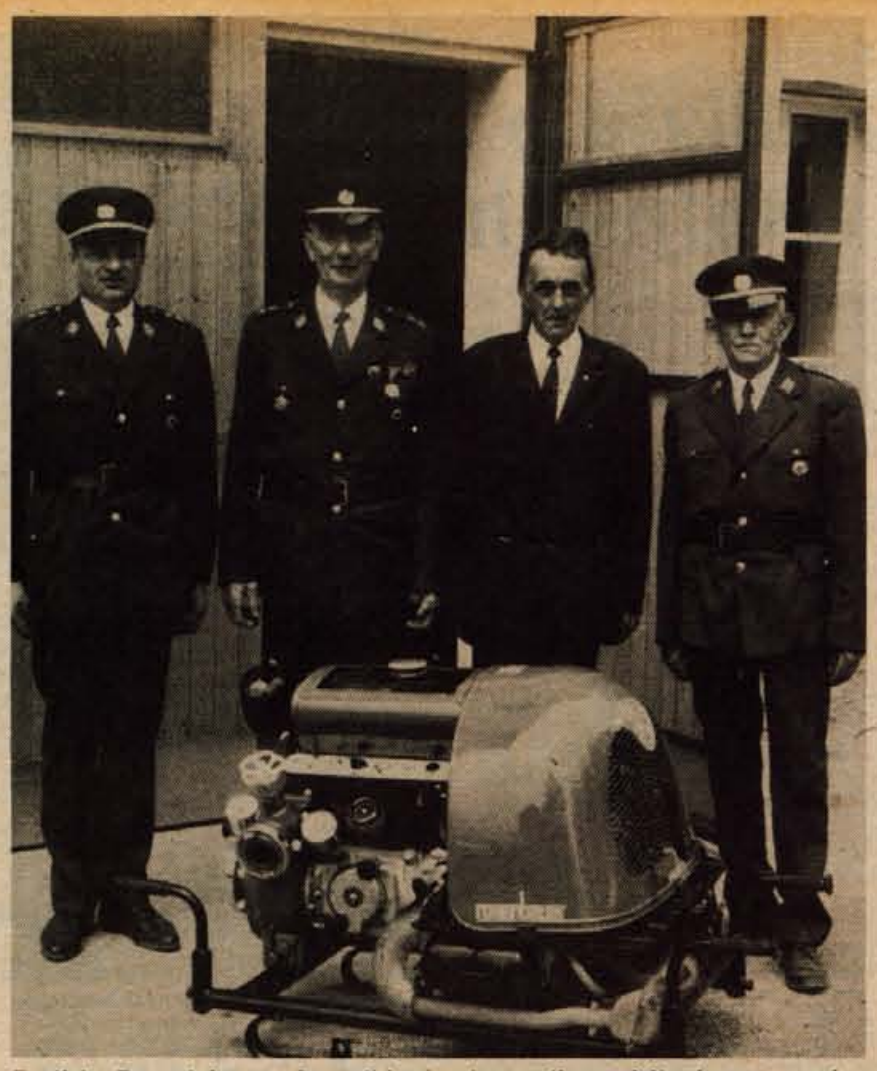

Gasilci v Begunjah so za letošnji krajevni praznik v nedeljo slovesno preskusili novo motorno brizgalno. Za nakup brizgalne je 10 tisoč dinarjev prispevalo podjetje Elan, 30 tisoč dinarjev gasilsko društvo, prebivalci in druge delovne organizacije, 6 tisoč dinarjev pa občinska gasilska zveza v Radovljici. Slovesni predaji brizgalne pa sta botrovala Čufenkova mama z Zgoše in Murnikov ata s Poljč. Na sliki: Nova motorna brizgalna in člani gasilskega društva Begunje — Andrej Golob, tajnik društva, Franc Legat, predsednik društva, Alojz Mikič, častni predsednik industrijskega gasilskega društva Elan in Janko Dolar, predsednik nadzornega odbora gasilskega društva Begunje. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Krajevni praznik v Begunjah

Ob tej priliki so gasilci preskusili novo motorno brizgalno

4. maja, ob obletnici osvoboditve Begunj, praznujejo prebivalci krajevne skupnosti Begunje v radovljiški občini krajevni praznik. Poseben odbor sestavljen iz predstavnikov vseh krajevnih družbenopolitičnih organizacij je v nedeljo pripravil proslavo. Ob pol devetih dopoldne so se pred gasilskim domom zbrali predstavniki organizacij in občani. Sprevod je krenil po vasi do muzeja, kjer je bila osrednja proslava, na kateri je v imenu družbenopolitičnih organizacij govoril Jože Kejžar, v programu pa so sodelovali učenci osnovne šole Begunje, mladinci iz Begunj, godba iz Lesc in narodne noše. Proslave so se udeležili tudi nekdanji komandant Kokrškega odreda Janko Prezelj-Stane, republiški poslanec Franc Jere, narodni heroj Tonček Dežman. Organizatorji pa so pogrešali navzočnost predstavnikov nekaterih občinskih družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine.

Delegacije so položile vence na lepo urejena grobišča talcev v Dragi in v graščinskem vrtu ter na spominska obeležja padlim v krajevni skupnosti. Jože Kejžar je v slavnostnem govoru na proslavi poudaril, da bodo čez dve leti, ob 30. obletnici osvoboditve Begunj, posvetili posebno skrb proslavi in takratnim osvoboditeljem.

Po proslavi je predstavnik podjetja Elan kot pokrovitelja ob 90-letnici gasilskega društva Begunje izročil članom društva novo motorno brizgalno. Za tem pa je bila meddruštvena mokra vaja, v kateri so sodelovali gasilci prostovoljnega gasilskega društva Begunje in industrijskega gasilskega društva Elan. Hkrati so ob tej priliki podelili značke trem gasilcem za 40-letno in petim gasilcem za 10-letno sodelovanje pri gasilskem društvu Begunje. V gasilnem domu pa so odprli razstavo gasilskega strojnega parka.

A. Ž.

Stroški hitreje kot pokojnine

V petek je bila v Tržiču redna letna konferenca društva upokojencev Tržič, v katerega se je včlanilo 1279 upokojencev, 600 tržiških upokojencev (med njimi prevladujejo ljudje z višjimi pokojninami) pa nima društvene izkaznice.

Poročilo o lanskem delu društva je podal predsednik Mirko Brejc. Dotaknil se je novega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ter ugotovil, da prinaša zakon upokojencem marsikaj novega in — boljšega. Vendar upokojenci kljub temu še niso v zavidljivem položaju. Lanski življenjski stroški so se v primerjavi z letom 1971 povečali za 17,8 odstotka, pokojnine pa le za dobrih 10 odstotkov. Predsednik društva Mirko Brejc je omenil tudi upokojenski regres za letovanja. Njegova višina še ni znana, saj jo mora določiti skupščina skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Upokojenci upajo, da bodo regres do 1. junija dobili. Prav tako so se upokojenci na konferenci zahvalili tistim delovnim organizacijam, ki se jih vsako leto spomnijo, jih obdarujejo in pogostijo. Grajali pa so kolektive — predvsem s področja vzgoje in izobraževanja —, ki se upokojencev ne spomnijo in ne cenijo njihovega minulega dela.

Tržiško upokojensko društvo se vsako leto ob 5. avgustu, občinskem prazniku spomni ostarelih in obnemoglih članov. Lani so pogostili vse nad 80 let stare upokojence, ki jih je 88. Sedem od njih pa je že dopolnilo 90 let. Na petkovi konferenci so tudi sklenili, da bodo še popestrili športno aktivnost članstva, kulturno udejstvovanje ter družabna srečanja, predvsem v obliki izletov.

J. Košnjek

Tržiška mladina na seminarjih

Občinska konferenca Zveze mladine v Tržiču bo organizirala maja dva seminarja v Mladinskem domu v Bohinju. Prvi bo 19. in 20. maja, in sicer za aktive Zveze mladine Slovenije na osnovnih šolah, v krajevnih skupnostih in za specializirane organizacije. Seminaristi bodo najprej obravnavali dve skupni temi, in sicer obrambo socialistične Jugoslavije ter ustavna dopolnila, nato pa bo sledilo delo po komisijah. Prvo bodo sestavljali mladinci iz osnovnih šol in razpravljali o samoupravi učencev na osnovnih šolah ter o delu in nalogah klubov OZN. V drugi komisiji bodo aktivisti iz specializiranih organizacij. Govorili bodo o vlogi specializiranih organizacij pri splošnem ljudskem odporu ter o sodelovanju z družbenopolitičnimi organizacijami. Mladinci iz krajevnih skupnosti bodo analizirali delo mladine v krajevnih skupnostih ter naloge in oblike dela na področju dopolnilnega izobraževanja.

Teden kasneje pa se bodo v Bohinju zbrali mladinski aktivisti iz delovnih organizacij tržiške občine. Obravnavali bodo samoupravljanje v delovnih organizacijah ter uresničevanje ustavnih dopolnil, razen tega pa še delo in sklepe III. konference ZKJ ter njeno resolucijo. Predstavniki aktivov ZMS iz delovnih organizacij bodo na seminarju pregledali tudi dosedanje delo mladinskih organizacij po tovarnah ter sprejeli smernice za prihodnje.

-jk

Manjka učiteljev

V kranjski občini bo letos zgrajenih več osnovnih šol, manjka pa učiteljev — Opozorilo republiški skupščini

Predsednik koordinacijskega odbora za gradnjo šol in vrtcev v kranjski občini Martin Košir je na zadnji seji občinske skupščine 24. aprila seznanil odbornike s potekom gradnje šol in vrtcev in o začetnem poteku akcije v prihodnje. Medtem ko začrtana gradnja poteka po programu in bo že letos zgrajenih več osnovnih šol v občini, pa še vedno ni jasno, kako dobiti zadostno število prosvetnih delavcev oziroma učiteljev za vse šole.

Na posebno vprašanje je podpredsednik občinske skupščine Janez Sušnik pojasnil, da kljub prizadevanjem, da bi pravočasno dobili dovolj učiteljev in vzgojiteljskega kadra, doslej ni bilo moč kaj dosti storiti. Položaj tega kadra že nekaj časa ni družbeno ustrezno ovrednoten, kar se zadnje čase kaže predvsem v zelo nizkih osebnih dohodkih. Tako ima na primer učitelj s srednjo izobrazbo, ki je zaposlen eno ali pa 40 let, 1600 do 2000 dinarjev mesečnega osebnega dohodka. Zato je razumljivo, da je tudi odziv za štipendije, ki so bile razpisane v kranjski občini za ta poklic, zelo majhen. Trenutno najbolj manjka učiteljev za razredni pouk, nič manjše pa ni pomanjkanje vzgojiteljskega kadra. Za primer je podpredsednik Sušnik navedel, da je pred kratkim odpovedalo službo v kranjski občini 32 učiteljev osnovnih in srednjih šol; 10 se jih je upokojilo, 15 jih je odšlo iz prosvete v gospodarska podjetja, 7 pa se jih je odločilo za drugo delo. Tako se vse bolj bližamo trenutku, ko bo pomanjkanje tovrstnega kadra postalo resen družbeni problem.

Na seji so zelo kritično in ostro razpravljali o takšnem odnosu do vzgoje in izobraževanja oziroma kadra, ki deluje na tem področju pri nas. Nazadnje pa so sklenili, da občinska skupščina o tem obvesti republiško skupščino in ustrezne organe ter zahteva, da se razmere na področju vzgoje in izobraževanja v Sloveniji čimprej ustrezneje uredijo.

A. Žalar

Program nalog ZRVS Mojstrana

Pred nedavnim so se sešli na svoji redni seji člani Zveze rezervnih vojaških starešin v Mojstrani in razpravljali o letošnjem programu svojih akcij. Najprej so se menili o organizaciji, izvedbi in udeležbi na patruljnem pohodu, ki bo ob koncu maja. S pohodom bodo združili tudi reševanje raznih nalog, kar bo veljalo tudi za izpit vseh rezervnih starešin.

Na seji so se zavzeli tudi za nadaljnje aktivno delo vseh članov, saj so bili do sedaj najboljša organizacija v občini Jesenice. Govorili so tudi o napredovanjih, odlikovanjih, kadrovskih problemih, o pomoči raznim krajevnim komisijam za SLO, o sodelovanju z ostalimi organizacijami, o ohranjevanju tradicij NOB na šolah ter nazadnje tudi kritično ocenili neaktivnost in neprimerno vedenje posameznih članov glede na njihovo udejstvovanje v dejavnostih širšega družbenega pomena.

D. S.

Slavko Kocjan

Nova zakonodaja o kmetijskih zemljiščih

Aprila je slovenski Izvršni svet sprejel osnutka dveh pomembnih zakonov, ki bosta urejala kmetijska zemljiška razmerja, in sicer osnutek zakona o kmetijskih zemljiščih in osnutek o dedovanju kmetijskih zemljišč in zasebnih kmetijskih gospodarstev (kmetij). S sprejemom teh dveh zakonov bomo v Sloveniji tudi izrabili možnosti, ki jih daje nova ustavna ureditev, t. j. ustavni amandmaji iz leta 1971, da prvič v svoji zgodovini oblikujemo lastno zakonodajo na tem področju ter pri tem upoštevamo naše specifične razmere, predvsem pa, da ustvarimo pogoje za racionalnejše gospodarjenje z zemljišči sploh, posebej pa s kmetijskimi zemljišči. To pa pomeni, da je potrebno dosledneje uveljaviti načelo: »zemljo tistemu, ki jo obdeluje« tudi s tem, da obdelovalcem omogočimo učinkovito sodelovanje pri urejanju kmetijskih zemljiških razmerij.

Osnutka navedenih zakonov pomenita izvajanje sklepov druge in tretje konference ZKS, ki so med drugim tudi s stališča vprašanj v zvezi s socialno diferenciacijo (tretja konferenca ZKS) postavili izhodišča za konkretizacijo kmetijske zemljiške politike. O osnutkih obeh zakonov je potekala široka javna razprava, ki jo je organizirala kmečka sekcija republiške konference SZDL skupaj s predlagateljem in republiškim odborom sindikatov delavcev kmetijstva, živilske in tobačne industrije. Poleg tega so osnutka obravnavali še svet za kmetijstvo in živilsko industrijo pri Gospodarski zbornici SR Slovenije, upravni odbor Zadružne zveze SR Slovenije, področne sekcije in predsedstvo zveze kmetijskih inženirjev in tehnikov SR Slovenije ter še nekateri drugi organi in ustanove; tako npr. sodišča glede določil osnutka zakona o dedovanju kmetijskih zemljišč in zasebnih kmetijskih gospodarstev (kmetij).

IZHODIŠČA ZA ZAKONODAJO O KMETIJSKIH ZEMLJIŠČIH

Izhodišča za novo pravno ureditev kmetijskih zemljiških razmerij so:

— družbenoekonomska in socialna funkcija zemljišč sploh ter kmetijskih zemljišč še posebej,

— demografska in socialna gibanja,

— perspektive razvoja kmetijstva v prihodnjih 15 do 20 letih in

— celovita izraba prostora, varstvo okolja in pokrajine.

Zemlja je hkrati z zrakom, vodo in podnebjem naravni pogoj za obstoj človeka sploh, hkrati pa je naravni ekonomski dejavnik za proizvodnjo živil, lesa in drugih naravnih dobrin ter surovin, je podlaga za naselitev človeka in za koncentracijo naselitve v urbanih naseljih, v določenih delih je edina možnost za naravno rekreacijo, ki jo zahteva moderni način življenja v mestih, je pogoj za gojitev domačih živali, za gojitev divjadi itd.

Druga značilnost zemlje je, da je zemlja primarni produkcijski faktor, ker ni rezultat gospodarskega procesa, temveč je dana. Zato tudi razširjena reprodukcija zemlje praviloma ni mogoča — izjema je zemlja pridobljena z izsuševanjem. V tem se loči zemlja od drugih produkcijskih faktorjev, ki so proizvod gospodarskega procesa in tako proizvedeni za nadaljnjo proizvodnjo.

Te značilnosti zemlje pa imajo seveda posledico, da je zemlja predmet nasprotujočih se interesov (kmetijskih in nekmetijskih) ter da je njena ponudba strogo omejena. Mogoče so sicer spremembe kultur, spreminjanje neplodne zemlje z melioracijami, pogozditvami in drugimi tehničnimi ukrepi v plodno, spreminjanje gozda s krčenjem v kmetijsko zemljišče, zaviranje naravne erozije s protierozijskimi ukrepi in hudourniškimi gradnjami itd., vendar pa so vsi taki ukrepi vsaj v Sloveniji lahko minimalni in ne morejo bistveno spremeniti strukture površin, ker so bile možnosti glede na dane talne in klimatske okoliščine že v zgodovinski razdelitvi površin med kmetijstvo in gozdarstvo in z dosedanjimi melioracijami skoraj optimalno izrabljene.

Vse to pa nam narekuje, da moramo bolj kot doslej gospodarno ravnati z zemljo. Spremeniti moramo tudi podedovane in žal preveč ukoreninjene nazore o lastnini in drugih pravicah glede zemlje. Spričo pomena in vloge zemlje ne more biti lastnina na njej nekaj absolutnega, predvsem pa ne pravica do neomejenega razpolaganja s stvarjo in plodovi in s pravico stvar po svojem okusu in interesu uporabljati ali ne, jo svobodno odtujevati, deliti ali celo uničiti.

O drugih izhodiščih za zakonodajo o kmetijskih zemljiščih, ki smo jih omenili, bomo razpravljali pri ustreznih zakonskih določbah.

Osnutek Zakona o kmetijskih zemljiščih ima enajst poglavij. Najprej obravnava temeljna načela in splošne določbe, potem varstvo, promet in zakup kmetijskih zemljišč, nadalje zemljiški maksimum, kmetijske prostorske ureditvene operacije, skupne pašnike, inšpekcijo, kazenske določbe ter prehodne in končne določbe.

KDO JE KMET IN KMETIJSKA ORGANIZACIJA ZDRUŽENEGA DELA

Ena izmed najpomembnejših določb temeljnega značaja je prav gotovo določba, kdo je kmet in kdo je kmetijska organizacija združenega dela. Na to določbo namreč veže osnutek zakona zelo pomembno pravno posledico, t. j. koliko ima kdo lahko kmetijskega zemljišča v lastnini oziroma ga uporablja. Različen je namreč zemljiški maksimum za kmeta oziroma nekmeta in različne so pravice na kmetijskem zemljišču v družbeni lastnini s strani organizacij združenega dela, glede na to, ali so te organizacije kmetijske ali ne.

Osnutek določa, da je kmet tisti občan oziroma njegov družinski član, ki z osebnim delom obdeluje kmetijsko zemljišče, stalno živi v kraju, kjer je kmetijsko zemljišče, in s kmetijsko dejavnostjo redno ustvarja pomemben dohodek, ne glede na to, če ima še druge vire dohodkov, npr. iz delovnega razmerja, pokojnine, obrti in podobno. Poleg tega je po osnutku kmet tudi tisti občan, ki ne živi v kraju, kjer ima kmečko posestvo, če živi sicer v bližini, in občinski upravni organ, pristojen za kmetijstvo, ugotovi, da sicer z osebnim delom obdeluje kmetijsko zemljišče in ustvarja pomemben dohodek.

Osnutek zakona torej ne jemlje pri opredelitvi pojma kmeta poklicni kriterij, t. j., da bi kmetov edini ali pretežni del dohodka moral izvirati iz kmetijske dejavnosti. Osnutek se je namreč moral ozirati na demografska in socialna gibanja pri nas. Za povojni čas pri nas je namreč zelo pomemben proces deagrarizacije, t. j. zmanjšanja števila kmečkega prebivalstva, saj se je to zmanjšalo od leta 1948 do leta 1968 za 40 %, t. j. na okrog 24 % skupnega prebivalstva Slovenije, v nadaljnjih treh letih, t. j. do leta 1971, pa še za več kot 5 %, tako da je bilo tega leta kmečkega prebivalstva manj kot 19 %. Pričakuje pa se, da se bo zmanjševanje kmečkega prebivalstva še nadaljevalo, tako da bomo imeli 1990. leta po nekaterih izračunih komaj 8,8 % kmečkega prebivalstva. Poleg tega pa teče še zelo močan proces preslojevanja kmečkih gospodarstev v delavsko kmečka, saj se je v letih od 1960 do 1968 preslojilo v delavsko-kmečka gospodarstva 3263 kmečkih gospodarstev, tako da je sedaj teh že več kot 50 %. Nujno je torej, da zakonodajalec ne more vztrajati na čistem poklicnem kriteriju kmeta, saj bi bilo potem veliko kmetijskega zemljišča zapuščenega in neobdelanega. Zato velja tudi za delavsko kmečka gospodarstva isti maksimum kot za čisto kmetijska, t. j. 10 ha kmetijskih obdelovalnih zemljišč v ravnini ter v gorskih, hribovitih in kraških predelih 20 ha.

Osnutek zakona o kmetijskih zemljiščih tudi določa, da imajo lahko kmetijsko zemljišče v uporabi samo kmetijske in ne druge organizacije združenega dela. Za kmetijske organizacije združenega dela pa osnutek opredeljuje delovne organizacije, temeljne organizacije združenega dela, posebne organizacije združenega dela po zakonu o združevanju kmetov, kazenske poboljševalne zavode in njihove gospodarske enote, pod pogojem, da se te ukvarjajo s kmetijsko proizvodnjo ali da jim je kmetijsko zemljišče sicer potrebno za opravljanje njihove dejavnosti.

V naslednji številki:

Kmetijska zemljiška skupnost
Varstvo kmetijskih zemljišč
Promet s kmetijskimi zemljišči
Zakup kmetijskih zemljišč

Jeseniško povprečje 1948 dinarjev

Po statističnih podatkih je lani znašal povprečni osebni dohodek v jeseniški občini 1948 dinarjev, nad tem povprečjem pa so domala vse gospodarske dejavnosti, pod povprečjem pa so zaposleni v kulturi, pri krajevnih skupnostih in društvih.

Najvišje povprečne osebne dohodke imajo družbenopolitične organizacije (2758 dinarjev), državna uprava, zavodi, skupščina občine, zavarovalnice itd. (2200 dinarjev). Najmanjše povprečne osebne dohodke imajo zaposleni v kmetijstvu (1469 dinarjev), v gostinstvu (1525 dinarjev), obrti (1758 dinarjev).

V primerjavi z letom poprej so se lanskoletni osebni dohodki povečali za 20,7 odstotka. Največje povečanje je bilo pri raznih zavodih, državni upravi, skupščini občine, gostinstvu, trgovini in industriji, predvsem v železarni. Najmanjše povečanje pa so zabeležili v šolstvu le 11,3 odstotka, v osnovnih šolah še celo le 10,4 odstotka. D. S.

Teden gozdov in 20-letnica Gozdnega gospodarstva Kranj

Potrdilo družbene pomembnosti gozdov

V ponedeljek je bilo v Kranju slavnostno zasedanje delavskega sveta Gozdnega gospodarstva Kranj in sveta kmetov-lastnikov gozdov pri Gozdnem gospodarstvu v počastitev 20. obletnice obstoja Gozdnega gospodarstva Kranj. Slavnostno zasedanje je bilo obenem tudi začetek praznovanja Tedna gozdov, ki bo trajal do 14. maja in katerega pokrovitelj je republiška konferenca SZDL. Ponedeljkove slovesnosti so se udeležili številni predstavniki republiškega sekretariata za kmetijstvo in gozdarstvo, skupščin ter družbenopolitičnih organizacij iz Kranja, Škofje Loke in Tržiča, na katerih območju deluje Gozdno gospodarstvo Kranj, predstavniki gorenjske lesnopredelovalne industrije itd.

Direktor Gozdnega gospodarstva Kranj inž. Metod Vizjak je v slavnostnem govoru poudaril, da upravlja organizacija GG Kranj 67.000 hektarjev gozda v kranjski, škofjeloški in tržiški občini. Leta 1953, ko se je kranjska gozdnogospodarska organizacija osnovala, so bili gozdovi siromašni, brez potov in cest, gozdarske organizacije pa brez ustreznega strokovnega kadra. Do leta 1963 je bilo gospodarjenje z gozdovi administrativno, kasneje pa je postalo gospodarjenje bolj sproščeno. Združila sta se družbeni in zasebni sektor gozdarstva in s tem se je v gospodarjenje z gozdovi na osnovi samoupravljanja vključilo tudi 5000 kmetov-lastnikov gozdov s področja kranjske, škofjeloške in tržiške občine. Gospodarjenje je postalo na ta način skladnejše in boljše, čeprav ne brez težav.

V gozdarstvu je namreč delež osebnega dela izredno visok, možnost uporabe mehanizacije pa omejena. Prav tako tudi akumulacija ni visoka. Znaša le 17 dinarjev na 100 dinarjev, medtem ko dosega v nekaterih drugih gospodarskih panogah tudi 50 dinarjev in več. Veliko denarja vzame gojitev in obnova gozdov. Kar 8700 hektarjev gozda na območju GG Kranj je »degradiranega« in ni nič drugega kot navadna gmajna. 450 hektarjev ga je GG obnovilo. Vendar bo samo kmalu brez moči. Lahko se zgodi, da bo neuporabnega gozda vedno več, koristi in denarja pa ne bo. Veliko škodo povzročajo tudi vetrolomi in snegolomi. Nekje dosegajo le-ti tudi 30 do 40 odstotkov letnega etata! Gozdove uničuje še divjačina in — človek, nezavedajoč se, kakšen pomen ima gozd za človekovo življenje.

Gozdno gospodarstvo Kranj je vložilo veliko denarja v gradnjo gozdnih utrjenih in neutrjenih cest. Od leta 1958 dalje jih je samo zgradilo 148 kilometrov, sofinanciralo ali pomagalo pa je pri gradnji nadaljnjih 150 kilometrov cest. Tako odpade danes na hektar gozda 12 metrov cest, moralo pa bi jo biti vsaj še enkrat več. Po zaslugi teh cest se je spravilna pot skrajšala za 40 do 50 odstotkov. Gozdne ceste imajo velik pomen tudi za višje ležeče kmetije. Odpira jih in povezuje s svetom. Številne take kmetije so dobile od hranilnokreditne službe pri GG kredite za modernizacijo, nekatere pa tudi za preusmeritev na kmečki turizem. Višina teh kreditov je že dosegla 3,5 milijona dinarjev. Občinske skupščine podpirajo tako usmeritev GG, bančna sredstva pa so še vedno preveč pičla.

Pomanjkanje delovne sile je zadnja leta bolezen gozdarstva. GG Kranj si je na primer še leta 1960 pomagalo z domačimi delavci, sedaj pa je domačih delavcev le še 30 odstotkov. »Uvoženi« delavci prinašajo dodatne obremenitve in težave kot so stanovanja, prehrana itd. Čeprav mehanizacija napreduje, pomanjkanja »holcarskih« rok ne more nadomestiti!

Ponedeljkova slavnostna seja je torej ponovno opozorila na velik družbeni pomen gozdov, na stisko, v kateri se večkrat znajdejo Gozdna gospodarstva, in na uspehe, ki jih je kranjsko podjetje kljub težavam uspelo doseči.

Po slavnostni seji so odprli v avli skupščine občine Kranj fotografsko razstavo na temo Gozd in človek, ki so jo pripravili člani fotokluba iz Gorenje vasi pod vodstvom mojstra fotografije Vlastje Simončiča.

J. Košnjek

Jeseniški Viator gradi novi hali

Nova hala za popravilo osebnih vozil in nova hala za vozila Viatorja — Predračun znaša 7 milijonov dinarjev

1970. leta so se pri poslovni enoti Viatorja na Jesenicah domenili, da začno graditi objekte za servisno delavnico in za popravilo lastnih vozil jeseniškega Viatorja. Že od leta 1948 ima jeseniški Viator svoje servisne delavnice v skrajno neprimernih prostorih, ki niti niso bili zgrajeni za te namene.

Lani so zato zbrali potrebna finančna sredstva in začeli graditi. Zdaj gradnjo zadržuje več težav: oprema iz uvoza, zakasnitev gradbenih del, zunanja ureditev objektov in dovoz. Po prvotnem programu bi jo morali zgraditi do lani, poznejši rok je bil začetek letošnjega aprila. Do zdaj so uresničili tretjino programa in hala za servis osebnih vozil je že skoraj gotova, saj so v njej že opravili potrebne tehnične preglede.

SERVIS IN PRALNICA

Pri jeseniškem Viatorju si že dalj časa resnično prizadevajo, da bi za zaposlene v servisnih delavnicah našli ustreznejše delovne razmere, saj je v sedanjih delavnicah oprema dotrajana in zastarela, kar nedvomno slabo vpliva na storilnost. Prav gotovo je tudi vedno večje število vozil na cestah eden od vzrokov, da je tudi na Jesenicah nujna primerna servisna delavnica za popravilo osebnih avtomobilov. Računajo, da bodo z dograditvijo novih delavnic povečali promet za okoli 2 milijona dinarjev na leto. Zdaj namreč njihova servisna dejavnost predstavlja v skupnem prometu podjetja premajhen delež. Obenem pa so že zaprosili Slovenijaavto v Ljubljani in računajo, da bodo uspeli dobiti uradni Fiatov servis, pozneje pa tudi druge.

Nova hala montažnega tipa je zelo moderna in sodobna. Na eni strani bo pralnica avtomobilov, v kateri bodo lahko prali vsake štiri minute po en avtomobil; v večjem prostoru bodo opravljali vsa mehanična dela na zelo sodoben način — poskrbeli so tudi za to, da v hali ne bo izpušnih plinov. Poleg same servisne delavnice je tudi sprejemna pisarna ter okrepčevalnica, iz katere bo lastnik opazoval delo na svojem avtomobilu. V novi hali so tudi primerne sanitarije za uslužbence, jedilnica, pisarniški prostori, elektrodelavnica itd.

HALA ZA LASTNA VOZILA

Medtem ko je hala za popravilo osebnih avtomobilov že skoraj narejena, pa v drugi hali še delajo in grade. Pri jeseniškem Viatorju imajo že 85 lastnih vozil — do konca leta jih bodo nabavili še pet — tako da je razširitev delavniških zmogljivosti nujna.

Pri jeseniškem Viatorju zatorej upajo, da bodo ob dokončni realizaciji svojih načrtov lahko ugodili vsem potrebam in zahtevam svojih strank tudi s tem, da bodo z modernizacijo lahko nudili kvalitetnejše storitve. Računajo tudi na razumevanje vseh, da se bo program, ki je povsem jasen, čimprej tudi uresničil.

D. Sedej

Jože se ne da

Za starosto loških gledaliških amaterjev igralca in režiserja Jožeta Audiča je nastop v dramatizirani Tavčarjevi povesti »V Zali« že oseminšestdeseto odrsko delo, pri katerem ima »prste zraven«

Dasi Štajerec po rodu, rojen na prelomu stoletja v Žalcu, si je Jože Audič, starosta Loškega gledališča, v mestu pod Lubnikom že zdavnaj pridobil »domovinsko pravico«. Ko je leta 1930 prišel v Reteče in tam prevzel restavracijo, se domačinom ni niti sanjalo, da bo dinamični »birt« sčasoma postal eden od stebrov amaterske gledališke dejavnosti v komuni: za njim so bile številne veseloigre, tragedije in komedije, ki jih je naštudiral skupno z žalskimi rojaki in — pozneje — s kolegi iz igralske skupine upravnika MG Celje Milana Skrbinška, Audičevega prvega vzornika in učitelja; za njim je bilo uspešno vodenje dramske sekcije Sokola v Litiji, katere hvaležni člani so mu poklonili danes zelo dragocen izvod Veronike Deseniške iz leta 1924 (knjiga vsebuje lastnoročno posvetilo avtorja, pesnika Otona Župančiča).

Kajpak tudi v novem okolju ni dolgo ostal nezapažen. Napredni ljubitelji odrskih desk pri gasilskem društvu Godešič so v Jožetu odkrili nepogrešljivega sodelavca, polnega elana in svežih idej. Kot župnik v Izdajalcih je navdušil občinstvo ter povzročil glavobole resničnemu župniku iz Reteč. (Slednje so one dni tvorile pravcato trdnjavo klerikalizma). Ogorčeni dušni pastir, vznemirjen spričo prepričljivega Audičevega posnemanja duhovščine, je raz prižnice in prek lokalnega časopisa hitel opozarjati farane, naj ne nasedajo »volku v ovčji koži«.

»Od prvega resnega srečanja z reflektorji in šminkami dalje, ko sem kot 19-letni bivši avstroogrski vojak in italijanski ujetnik nastopil v vlogi čevljarja Bajca v Rokovnjačih, me privrženost boginji Taliji ni več zapustila,« pravi. *»Gledališče je moj edini konjiček, moja edina strast.«*

Potlej sva jela pretresati obdobje po letu 1936. Jože se je preselil v Škofjo Loko ter kmalu nato zasedel položaj predsednika sokolskega društva. Pravi, da je kulturno življenje kraja ob sotočju dveh Sor takrat cvetelo kakor malokdaj prej ali pozneje. On ter prijatelji Debeljak, Kožca in Horvat so pritegnili k ansamblu celo vrsto mladih, nadarjenih fantov in deklet, hkrati pa tekmovali med seboj, kdo bo postregel občinstvu z boljšim »komadom«. Vneta četverka je pripravila v sezoni najmanj pet premier in popolnoma zasenčila konkurenčne Orle.

»Vojna in okupacija sta seveda vse prekucnili na glavo. Namenoma smo obrnili igranju hrbet — čeprav sem le težko prenašal mrtvilo in čeprav so mi Nemci nekajkrat predlagali, naj jim pomagam prosvetljevati narod.«

No, po osvoboditvi je strahu in trpljenja odrešeno prebivalstvo komaj čakalo, kdaj bo smelo napolniti zaprašene dvorane, kinematografe, telovadnice ... Krstno uprizoritev v novi Jugoslaviji, Cankarjeve Hlapce, so si Ločani lahko ogledali že 12. oktobra 1945. Zrežiral jo je Jože Audič, ki je obenem odlično interpretiral lik župnika.

»Če odštejemo krajše vmesne zastoje objektivnega in subjektivnega značaja ter občasna mrtvila, kakršna nujno sledijo nenadnim zagonom amaterizma, se nisem nikdar odrekel odru. Nastopi so zame resnična poživitev, razvedrilo in zabava. Kljub sedmim križem ne čutim nobene utrujenosti. Kar napišite, da bom igral, dokler bom mogel.«

»V Zali« je Audičeva oseminšestdeseta (!) predstava, pri kateri ima »prste zraven«. Neprekosljivo spretno interpretira osebnost žalostnega Mihe. Poznavalci trdijo, da so ga redkokdaj videli v boljši formi. Očitno je spet enkrat opravičil naslov dobitnika plakete občine Škofja Loka, ki so mu jo odborniki podelili leta 1968. Nemara bi ne bilo napak, če bi kak odgovorni tovariš znova zastavil svoj glas ter pristojnemu republiškemu forumu predlagal, naj Audiča uvrsti na seznam kandidatov za Linhartovo značko. Zagotovo bi pristala v pravih rokah. I. Guzelj

Hans Christian Andersen: Cesarjeva nova oblačila

Kranj tudi letos na republiški prireditvi Naša beseda 73

Od 9. do 12. maja bo v Velenju oziroma Šoštanju republiška prireditev NAŠA BESEDA 73, ki bo pregled najkvalitetnejših dosežkov tako pionirskega kakor tudi mladinskega gledališkega ustvarjanja. Tudi letos bodo predstave poglobljene s strokovnimi pogovori, ki bodo znotraj posameznih primerov načeli tudi splošnejšo problematiko gledališkega dela.

Razveseljivo je, da bo na tej prireditvi zastopan tudi Kranj in to kar z dvema skupinama oziroma predstavama, kar pomeni, da je doseglo občinsko srečanje NAŠE BESEDE 73 z 9. skupinami tudi lep kvalitativen nivo. — Tu je dramska skupina osnovne šole Stanka Mlakarja iz Šenčurja, ki je pod vodstvom Saše Šubic pripravila igrico H. V. Delfta »HURA SONCU IN DEŽJU« in tu je dramska skupina osnovne šole Simona Jenka iz Kranja z uprizoritvijo »POJOČE SKRINJICE« Nakamure Šinkiči v režiji Jožeta Kovačiča.

Prva uprizoritev se odlikuje predvsem z radoživim režijskim vodstvom, ki je znalo pri mladih igralcih doseči sproščene komične kreacije, pri čemer se njihov učinek lahko postavlja tudi kot prototip igralstva nasploh ne glede na starost izvajalcev; druga uprizoritev pa je odkrila svojo moč v študioznem in zelo občutenem režijskem pristopu do poetične dramske téme, pri čemer je znala na prečiščenem in toplem prizorišču Saše Kumpa lepo uskladiti vživete in kultivirane mlade igralce.

Upati je, da bosta obe skupini iz kranjske občine na svojem republiškem nastopu pokazali vsaj tolikšno kvaliteto kot na občinskem srečanju in da bosta s svojima prispevkoma dopolnili podobo slovenskega »mladega« gledališča. J. P.

Knjižnica je demokratična ustanova

Če je zapisano, da je knjižnica demokratična ustanova, je potrebno to razumeti tudi tako, da ne sme biti več odnosa knjižničar : bralec. Knjižničar je samo še posredovalec tistega, kar bralec želi, bralec sam pa z odprtim tipom knjižnice tudi lahko ugotovi, kaj si želi. Samopostrežni tip knjižnice na Jesenicah je star že skoraj deset let, med prvimi v Sloveniji, prav tako so tudi odpravili že davno zastarelo zaračunavanje za vsako knjigo posebej. 30.000 knjig je razvrščenih po zvrsteh; od šunda do filozofije in knjig v drugih jezikih. Posebna polica je tudi za najnovejše izdaje, pa tudi za knjige, po katerih so narejeni filmi in TV nadaljevanke. Manjka samo še čitalnica, ki je pa tudi že v načrtih, ko se bo celotna knjižnica preselila v nove prostore. Toda, potem bodo nastale nove težave s kadri. Pred sedmimi leti je bilo v tej ustanovi zaposlenih več ljudi kot jih je danes, zato niti ni čudno, če knjižničarka Pionirskega oddelka opravlja delo še v Žirovnici, da je upravnica hkrati tudi izposojevalka knjig in podobno. Sodelujejo z vaškimi knjižnicami, kolikor pač morejo, zato je verjetno tam tudi premalo obiskovalcev, ne čutijo tolikšne odprtosti in lastnega sodelovanja.

Razveseljivo pa je, da je na primer med sezonskimi delavci veliko zanimanje za knjige. Določen odstotek jih sega po zahtevnejših delih. Za celoto pa velja: delavski razred vodi kulturo, na žalost pa večji del nima stika z njo. Propaganda je preslabotna, zato tudi sloni vse na samoiniciativnosti, tako bralcev kot knjižničarjev. Knjižnica naj bi bila, oziroma njena funkcija je že, da je nekakšna služba komunalnega servisa. Potem je seveda tudi nujno, da ima vse, kar potrošnik potrebuje. Pravega sodelovanja, recimo, z Delavsko univerzo, šolskimi knjižnicami na Jesenicah pa ni, na ta način pa se naslovi nekaterih knjig pojavljajo v vseh knjižnicah.

Razporeditev knjig po strokovnostih neopazno in spontano dopolnjuje bralčevo izobrazbeno obzorje, tistim pa, ki vedo, kaj hočejo, postane knjiga resnična potreba. Prepričani so, da je konjunkturno zbiranje knjig zgrešena investicija, ker je treba postreči in ustreči tudi tistemu, ki si želi tudi manj brana dela. In takšnih je čedalje več. Za to je vzrok organizacija knjižnice, njeno dolgoletno vzgojno delo, čeprav je knjižnica pravzaprav v desetletnem zaostanku.

Tu mislim predvsem na prostore, na podružnice, financiranje itd. V novih prostorih bo knjižnica šele lahko odigrala vlogo, ki ji gre, da bo ta prostor postal središče kulturnega življenja, izmenjevanj tudi med bralci samimi, kajti knjigo ljudje potrebujejo. Zgodilo se je, da je bil velik priliv obiskovalcev, ni pa bilo knjig. Sedaj je z republiškim zakonom zagotovljeno s sredstvi za kulturne institucije, toda ne še dovolj. Skoraj nerazumljivo je, da so sedaj v knjižnici zaposleni le štirje, čeprav strokovno usposobljeni, knjižničarji, pred leti pa jih je bilo še sedem. Knjižničarji so zaposleni praktično ves dan, dopoldne in popoldne, vprašanje pa je tudi, kako dolgo bodo še zmogli biti »infra struktura kulture«, kakor je izjavil Marko Hudnik. Poleg njega sta se pogovora udeležili še Mira Pšenica in upravnica knjižnice Vida Hudnik. Janez Poštrak

Tekmovanje godb v Kranju

V soboto popoldne je bilo v Kranju področno tekmovanje godb na pihala z Gorenjske. Tekmovanje v Kranju je bilo le eno od sedmih podobnih prireditev v Sloveniji, na katerih sodeluje 39 godb na pihala. Razen tega je bilo kranjsko tekmovanje združeno s praznovanjem 75-letnice kranjske godbe. Nastopili so pihalni orkestri iz Lesc, Gorij pri Bledu, Žirov, Hrušice pri Jesenicah, z Jesenic in iz Kranja. Prvo mesto na tekmovanju je osvojil pihalni orkester iz Kranja. Na sliki: godba na pihala iz Gorij pri Bledu. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Kamere brnijo

V Kranju, Škofji Loki in v vasici Breznica nad Poljansko dolino je ekipa ljubljanskih filmarjev med preteklimi prazniki posnela prve kadre barvnega celovečernega filma Begunec

Kranj, Škofja Loka in njena okolica bodo spet enkrat rabili kot okvir dogajanjem v novem slovenskem celovečernem barvnem filmu Begunec, ki so ga pod taktirko režiserja Janeta Kavčiča začeli snemati med minulimi prvomajskimi prazniki. Kakor smo zvedeli, mora biti zgodba, postavljena v prva leta zadnje vojne, ko je Ljubljano okupirala italijanska vojska, prenešena na celuloidni trak čim prej, saj se nameravajo avtorji z njo predstaviti že na letošnjem festivalu v Pulju.

Kavčič je z dosedanjim delom zadovoljen in pravi, da vse teče po načrtih — čeprav močno primanjkuje časa. Kadre v Škofji Loki so spravili pod streho zelo hitro, kajti zunanjosti Mestnega trga ni bilo treba dosti spreminjati in prikrojevati zahtevam scenarija Marjana Rožanca. Poleg nosilcev glavnih vlog, igralcev Borisa Cavazze (SNG Ljubljana), Rada Šerbedžije, Rusinje Ljudmile Lisine in mlade Marine Urbanc iz Kranja, ki smo jo gledali v Hladnikovem »Ko pride lev«, je vodstvo pritegnilo k sodelovanju tudi precej kranjskih in loških amaterjev.

Od režiserjevega znanja in od spretnosti protagonistov je odvisno, kakšen končni vtis bo zapustil film. Odločilno vlogo pri tem pa vtegne igrati tudi tehnika in domiselnost snemalcev, ki so si ob nedavnem sklepu odbora za kinematografijo kulturne skupnosti SRS, da je treba zagotoviti dodatna sredstva, namenjena nakupu čim kvalitetnejšega barvnega traku, pošteno oddahnili. Če bodo uspeli nabaviti material ameriške firme Eastman color, ima film mnogo več možnosti, da se uveljavi in da ga ugodno prodajo v tujino. (-ig)

Prizor iz »Vdove Roślinke« v uprizoritvi Prosvetnega društva Jezersko. — Foto: M. Miklavčič

Ob medsebojnih srečanjih gorenjskih in koroških prosvetnih društev

Napredek in prosveta - to naša bo osveta

Mar se to naše staro narodnoobrambno geslo, izza let ob prelomu stoletja, spet uveljavlja med rojaki onstran meje? Vse kaže, da je res tako in da je spričo neugodnega političnega vzdušja za zdaj taka kulturna oblika političnega dela še najbolj smotrna. Vse drugače bo seve v bodočnosti, ko bodo v vsej Avstriji prevladovale napredne sile in strle šoviniste, ki kale mir med narodi in preprečujejo srečno življenje tudi v lastni hiši.

Vendar pa sem se sam, na lastne oči, prepričal, da nasilje nad našimi rojaki rodi le protisilo — napredek in prosveto! Naša slovenska prosvetna društva onstran meje ne hirajo, nasprotno, vedno bolj živahno se uveljavljajo, pa bodisi z odrskimi nastopi, s pevskimi koncerti, s folklornimi predstavitvami, s predavanji, izleti in podobno. V eno od slovenskih prosvetnih društev, ki ima že dlje časa svojo folklorno skupino, se je v zadnjih mesecih prijavilo še šestnajst novih parov, ki žele biti vključeni. Kdor pa prebira oba koroška slovenska tednika, razbere iz oglasov, da vsepovsod vabijo na svoje kulturne prireditve, da uprizarjajo igre sami ali pa da gostujejo pri njih amaterske skupine z Gorenjske in s Štajerske. Torej, življenje, da je kaj!

Ta uvod se mi je videl umesten, spričo premajhne informiranosti naše javnosti o tem kulturnem delu. Stiki z rojaki onstran meje se zdaj vzdržujejo vse bolj le z medsebojnimi kontakti amaterskih društev, z gostovanji, pevskimi in drugimi srečanji — dosti bolj vztrajno kot uradni, medobčinski in meddržavni stiki, ki ob prvem pišu kar zamro . . .

ŠENČURJANI V ŠKOCIJANU IN V ŽELEZNI KAPLI

Izjemno dobro predstavo šenčurske mladinske sekcije tamkajšnje »Svobode«, ki jo je z resničnim igrskim posluhom pripravil Silvo Ovsenk in ki nosi značilen naslov »Dnevi naše sreče«, so gledali naši rojaki 30. marca letos v Škocijanu in 31. marca v Železni Kapli.

O predstavi sami smo v Glasu že pisali takoj po premieri. Poslej pa se je zvrstilo še čez deset repriz in reči smemo, da so bili igralci zdaj, na Koroškem, že tako uigrani, da je bilo več kot očitno, da so ti mladi ljudje igrali sami sebe. Saj je odrsko delo namenjeno le mladim igralcem, še ne osemnajstletnikom.

Toda ob uspehu obeh uprizoritev te igre na Koroškem bi rad načel drugo vprašanje. Namreč stopnjevanje v izboru odrskih del. Iti moramo naprej, navzgor. Ni res, da bi koroško slovensko ljudstvo bilo zmožno razumeti le preprosto ljudsko igro ali nezahtevno burko. Koroški Slovenci ne tavajo več v kaki temi, so pač šli tudi oni z duhom časa naprej, njim dosežki sodobnosti niso neznani; kar poglejmo naprednost njihovega že skoro povsem zmehaniziranega gospodarstva!

Zato bo presneto prav, če se bomo tako mi kot rojaki onstran meje preorientirali v zahtevnejša odrska dela. Da to gre, da je odziv pri gledališkem občinstvu nadvse dober, smo se prepričali ob uprizoritvi igre šenčurske mladine v Škocijanu in v Železni Kapli. Tako je bilo pred meseci tudi z uprizoritvijo Cankarjevega »Pohujšanja v dolini šentflorjanski«, ko so v koroških vaseh igrali naši Jezerjani. Še kako so ljudje dojemali Cankarja; le nič strahu pred njegovo jedkostjo! Nasprotno, po predstavi je stopil k meni eden od najvidnejših predstavnikov koroških Slovencev in dobesedno rekel:

»S Cankarjem prihajajte med nas, mi smo potrebni njegove ostre in jasne besede. Ne smemo zaspati v idilah. Buditi nas mora njegov bič. Tudi v naših dolinah je marsikaj šentflorjanskega. Pridite še večkrat, posredujte Cankarja povsod; pa še z njegovimi »Hlapci« pridite. Zdaj je pri nas čas za Cankarjevo besedo. Ostati moramo biti budni, naostreni.«

Srečanje Šenčurjanov z rojaki v Škocijanu je izzvenelo v kar pravo kulturno manifestacijo. Predsednik Slov. prosv. društva »Vinko Poljanec« iz Škocijana Miha Kapp (poročil se je pred leti na ljubljanski kmečki ohceti kot koroški slovenski ženin!) in Šimen Wrulich sta naslovila na šenčursko in svojo mladino niz spodbudnih misli. Prijetno srečanje je nato izzvenelo v vsesplošno pobratimstvo še v gostoljubni hiši Francija Piceja na Žamanju.

Razpoloženje med rojaki je bilo po tem večeru tako nepozabno, da so koroški rojaki iz Škocijana že kak teden pozneje vrnili obisk in obiskali Šenčurjane v njihovem kulturnem domu.

Predstava naslednjega dne v Železni Kapli je prav tako uspela, dvorana je bila polna, ljudje zadovoljni. Dobro razpoloženje in zahvalo mladim Šenčurjanom je po predstavi izrazil predsednik domačega Slovenskega prosvetnega društva »Zarja« Peter Kuhar.

JEZERJANI V ŽELEZNI KAPLI

Na prvomajski dan sem spremljal igralsko družino Prosvetnega društva Jezersko na poti v Železno Kaplo, kjer so v prepolni dvorani ob osmih zvečer uprizorili veseloigro Cvetka Golarja »Vdovo Roślinko«. Režisersko je delo zelo dobro pripravil Mirko Cegnar, ki ima sploh neki poseben posluh za uprizarjanje iger takega žanra.

O igri sami v Glasu še nismo pisali, četudi je v tem času kot repriza prešla že prek številnih vaških odrov. Kar takoj je treba povedati, da delce ni zahtevno, pač pa nudi, če je dobro zaigrano, obilje razvedrila. Cvetko Golar, rojak iz Godešiča pri Škofji Loki, je prav s to komedijo doživel hude proteste ob njeni prvi uprizoritvi v ljubljanski drami. Češ, da je igra pohujšljiva. Četudi današnje — tudi Cegnarjeva — uprizoritve niso nič cenzurirane ali spreminjane, je igra sedaj prej naivna kot pohujšljiva. Časi se spreminjajo in mi z njimi . . .

Zaigrali pa so Jezerjani res dobro. Seveda je bil najboljši Balantač (Lojze Eržen). Takega Balantača tudi večji odri ne premorejo. Prav posrečena pojava je bila vdova Roślinka (Polonca Šavs) in njen neusojeni ženin — kar preveč »zauber« — Rožmanov Janez (Herman Jakopič). Manico, Roślinkino hčer, je lepo in živahno zaigrala Anica Jakopič. Lepotico Tončko (Marjeta Kaštrun), Jernejca (Jurij Rebolj), Gašperja (Franci Tepina), Tomažina (Aco Karničar), Blažona (Izidor Karničar) in Tinčeta (Jožko Tepina), je treba le pohvaliti za dobro odigrane epizodne vloge, ki so pa v celoti prav tako pomembne kot nekatere glavne. Saj dostikrat prav epizodne vloge, razrešujejo osrednje zaplete. Omeniti, vsaj to — če se navadno niti ne zahvalimo! — je treba tudi one sodelavce, ki ob aplavzu nikoli ne pridejo pred rampo, to so bili tu inšpicient Milan Miklavčič, upravitelj luči Andrej Zadnikar in šepetalka Helena Šavs.

Kar lepo je doživljati take triumfe, kot so jih amaterski jezerjanski igralci doživeli v Železni Kapli. Saj gre za očitno ljubezen in veselje do prosvetnega dela. Tembolj, ker ne gre za kake uradne stike, pač pa za prijateljsko sodelovanje rojakov z obeh strani meje. To so zares srčni stiki, zato so tako topli, zvesti in vztrajni. To sta izrazila tudi oba predsednika društev številnemu občinstvu, ki je prišlo k predstavi. V imenu Slovenskega prosvetnega društva »Zarja« je Jezerjane pozdravil Peter Kuhar, v imenu Prosvetnega društva Jezersko pa je Kapelčane pozdravil Jože Piskernik.

KAPELČANI NA JEZERSKEM

Poročilo pa mora vsekakor zajeti tudi nastop mešanega pevskega zbora Slovenskega prosvetnega društva »Zarja« iz Železne Kaple na Jezerskem 28. aprila t. l. S pevci je pripotovala tudi folklorna skupina pod vodstvom Jelke Kuharjeve. Pevce je vodil njihov dirigent Jožko Wrulich.

Že dolgo ni bila dvorana prosvetnega doma na Jezerskem tako polna poslušalstva, ki je z navdušenjem in s hvaležnostjo sprejemalo lepo koroško pesem — zares sorodno, saj veljajo Jezerjani po govorici in po čustvih še vedno za Korošce!

Moški pevski zbor je zapel vrsto umetnih in ljudskih pesmi, izmed katerih so bile občinstvu gotovo najbolj všeč Lisičjakovi »Nedeljski jagri«, Pregljeva »Mam dro fletno navajano« in Kernjakova »Jes s'm ta liep Šiman«.

Mešani zbor pa je zapel prav tako izbor umetnih in ljudskih pesmi, izmed katerih je doživela največ aplavza mogočna »Oj, Triglav, moj dom« pa tudi vse tri Kernjakove »Oj, ti norčava gvava«, »Rož, Podjuna, Zila« in »O, ti preburna ženska stvar«.

Folkloristi pa so poleg svojih koroških, zaplesali še venček starih gorenjskih plesov.

Naj še omenim, da je bil v času pred drugo svetovno vojno vodja pevskega zbora SPD »Zarje« v Železni Kapli narodni heroj France Pasterk-Lenart, ki je pozneje padel v bojih pri Mežici.

Srečanje pevcev iz Železne Kaple z Jezerjani se je po koncertu razvilo v pravo prijateljsko in tovariško manifestacijo — prav po načelu starih narodno-obrambnih bojev: »Napredek in prosveta, to naša bo osveta!«

Črtomir Zorec

Knjiga za najmlajše

V četrtek, 10. maja, ob 11. uri bodo v stebriščni dvorani Gorenjskega muzeja na Titovem trgu v Kranju otvorili razstavo knjig za najmlajše, ki jo je pripravila kranjska Pionirska knjižnica. Razstava bo odprta vsak dan od 9. do 12. ure do vključno 24. maja.

-jk

razstava in prodaja
NA BLEDU
POHIŠTVO '73
festivalna dvorana
bled od 11.5. do 28.5.'73
•POHIŠTVO
•PREPROGE
•ZAVESE
•GOSPODINJSKI STROJI
odprto vsak dan od 10 do 19 ure
murka tudi v nedeljah
POPUSTI
POHIŠTVO ARTUR 18 %
OSTALO POHIŠTVO 6 %
(razen izdelkov Krasoprema)
HLADILNE SKRINJE 3 %
REKLAMNA PRODAJA OMARIC
ZA ČEVLJE II. A
OD 190 — 285 DIN
BREZPLAČNA DOSTAVA IN MONTAŽA
KREDIT DO 15.000 DIN
murka
POPUSTI IN REKLAMNA PRODAJA TUDI V NAŠIH POSLOVALNICAH V LESCAH IN NA JESENICAH OD 5. 5.—28. 5. 1973

90 let zadnjega jeseniškega »knapa«

Pravzaprav je vsako srečanje s častitljivo starostjo, ki vrh vsega ne pozna niti nadležne betežnosti niti zahrbtne in trdovratne bolezni, še posebno doživetje. Častitljivih 90 let Franceta Čopa s Plavža na Jesenicah je vrednih takega naziva, še posebno, ker krepki Franc še vedno rad pogospodari, z užitkom prebira skoraj vse časopise in se še kar dobro spominja vseh minulih dogodkov.

Življenjska pot Franceta Čopa je bila en sam delovni dan. Že kot fantič šestnajstih let je delal kot rudar v Savskih jamah, kjer so kopali rudo. Tam je garal tri leta, vse dotlej, dokler niso leta 1907 rudnikov zaprli: »Po osem ur na dan smo mladi vozili iz jam, bilo je naporno delo. Tik preden sem se bil zaposlil, je bila v rudnikih nesreča, ko je umrlo več rudarjev, a to mi ni vzelo poguma. Delati je bilo treba!«

Potem je France hodil na »šiht«, v tovarno na Jesenicah. Tudi ko se je po treh letih vrnil od vojakov, ga je »vzela« tovarna, tokrat martinarna. In potem ga je zamikalo delo na železnici, kjer je kot premikač dočakal tudi upokojitev.

France Čop je moral trdo delati, da je preživljal svojo številno družino. Žena, skrbna in dobra mati njegovih petih otrok, mu je umrla lani. Pred desetimi leti sta dokaj skromno proslavila zlato poroko in letos bi slavila 60 let skupnega življenja. Zdaj skrbi za Franceta njegova hčerka Marija, na katero je zelo navezan. Tudi sicer je imel France svoje bližnje neizmerno rad in je bil v nenehnih skrbeh zanje. Morda tudi zaradi tega, ker ga je leta 1944 zelo potrla smrt sina — partizana ter zeta, ki je bil tudi partizan.

To delavno, trdno partizansko družino so Nemci med vojno z Jesenic selili v Rovte, a tudi tam niso prenehali sodelovati s partizani. Težko, z nenehnim odrekanjem so se prebijali skozi življenje in France je bil pri tem najtrdnejši. »Vedno je dal vse, kar je imel, četudi je bil sam lačen«, pravi njegova hčerka Marija, ki zelo ceni in spoštuje svojega očeta. Ko ji je padel mož-partizan, je

prevzela skrb za očeta in mu vzorno gospodinji. Njuno stanovanje pri Klinarju kar sije od snažnosti in čistoče.

»Zdaj ne kadim več, tudi piti ne smem, ker sem že malo bolehen«, pravi skromni France Čop kot da bi bil res zelo betežen in bolan. Pa ga boste še vedno našli pred drvarnico, s sekiro v roki in tedaj si ne boste mogli predstavljati, da jih ima 90! Trdo življenje ga je utrdilo, tega zadnjega še živečega jeseniškega »knapa«. Trdo življenje, zmernost in skromnost ter dobro srce, ki še vedno izžareva v njegovih mislih in besedah.

D. Sedej

POGOVORI O STRAŽIŠČU

pa še o Šmartnem, Gašteju, Laborah, Joštu, Šmarjetni gori in Gorenji Savi

(35. zapis)

Ko smo si ogledali stare nagrobnike na šmartinskem pokopališču — to je bilo tam sredi letošnjega februarja — smo se pogovorili tudi o Francu Julianiju, »pastirju na gori svetiga Joshta, ki je bil rojen 15. kosaperska 1756 in ki je umerl 14. grudna leta 1836«. Zaustavili smo se pri njegovem nagrobniku — žal, še vedno vzidanem v steno stare mrtvašnice — pač zato, ker mu je sam Prešeren sestavil nagrobni napis v verzih (tedaj pisanih še v bohoričici).

Tiho — kot nepoboljšljivi optimisti — smo upali, da bo pristojen urad to stvar — restavriranje in vzidavo Julianijeve nagrobne plošče v cerkveno pročelje, prostor kar čaka na to pietetno dejanje — medtem že uredil. Saj gre le za prijazno gesto do Prešernove umetnine pa tudi do spomina na vrlega pastirja z gore svetega Jošta. A nič! Kot vedno, naletimo tudi tu le na gluho lozo. (Trdinov gozd v Gorjancih, v katerega zavpiješ — odmeva pa ni nobenega . . .)

PASTIR Z GORE

Prelistaval sem cerkvene šematizme ljubljanske škofije — iskal sem podatke za Prešernove strice-duhovnike — in tako po naključju naletel na tole vizitacijsko oceno (po današnje: karakteristiko), ki dobesedno takole slove:

Frančišek Julijani, kaplan, doma v Biljani na Goriškem, roj. 15. 10. 1756. Duhovnik postal 6. 9. 1782. — Razuma je bil bistrega, govornik dober. Kot bolj gorke krvi mož, je bil včasih tudi prav krepkih izrazov na pridižnici, zdravja je bil dobrega. Vse svoje študije izvršil v Gorici; zmožen, goreč, zgleden duhovnik, prijazen v občevanju, skrben v svoji službi, zato so ga ljudje povsod radi imeli, zlasti še, ker je bil darežljiv. — V Šmartinu pri Kranju služboval v letih 1790—1794. Od tod se je preselil na goro sv. Jošta kot duhovni vodja in kurat. Umrl je 14. 12. 1836. — Na smrtni postelji vprašan, kaj bode z dolžniki, katerih je mnogo imel po Stražišču in drugod, ukaže odpreti okno in ko se to zgodi, naredi velik križ čez vso okolico, rekoč: »Ego vos absolvo, bestil povere!« (Dobesedno: jaz vas odvezujem, uboge zverine; smiselno pa zveni lepše: odpuščam vam vse dolgove, ubogi ljudje!

Ko vse to preberemo, nam postane razumljivo, zakaj je prav Julianiju z Jošta pesnik sestavil tako lep grobni napis.

Prešeren je bil zelo tanek, kar je zadevalo izbiro prijateljev. Kdor se je kdaj poglabljal v njegova pota in opravke, je spoznal, da so bili možje, ki jim je pesnik odprl srce, zares vrli možje. No, eden teh je bil nedvomno tudi naš Juliani. Le kako sta prišla v stik — pesnik in pastir na Gori — tega še ne vemo. Da pa bi Prešeren sestavil grobni napis po kakem suhoparnem naročilu, tudi ni verjetno.

Naj zadostuje, Franc Juliani je moral biti tudi po škofijskem poročilu izvrsten, dobrosrčen človek. Da je bil kdaj pa kdaj hud na svojo grešno čredo, pa tudi ni bilo tako napak!

Zvon na Joštu s Prešernovim napisom

KREKOVA PLOŠČA

Ni potrebno biti nepristran glede krščanskega socialista Janeza Evangelista Kreka. Tako kot je on sam polagal temelje za prvo Jugoslavijo, tako so nekateri njegovi pošteni nasledniki sodelovali v narodnoosvobodilnem boju.

Resda je bil Krek duhovnik, toda zaradi svojih naprednih socialističnih idej je bil v nenehnem sporu s takratno uradno cerkveno linijo.

No, o Kreku govorimo sedaj le zato, ker je v prisojno vnanjo steno cerkve na Joštu še danes vzidana spominska plošča — nikomur še ni bila napoti — s Krekovim portretom v reliefu in vklesanim besedilom:

Gorenjsko krščansko socialistično delavstvo svojemu velikemu učitelju Janezu Evangelistu Kreku Jugoslovanska strokovna zveza 6. 9. 1936.

Krek je imel namreč na Joštu celo vrsto »socialnih tečajev« za slovenske in hrvaške izobražence. V spomin na te seminarje, kot bi rekli danes, so Kreku vzidali spominsko ploščo.

Seveda je danes pozlata črk na plošči že zbledela — kot tudi spomin na Kreka in njegove takrat še rahle sanje o socialističnem svetu . . .

»Bil je po duši revolucionar, po prepričanju naprednjak in po srcu Slovan.« Tako je opisan Krek v neki biografiji. Sredi prve svetovne vojne je sestavil slovito majniško deklaracijo, ki je posredno vodila k ustvaritvi nove države Slovencev, Hrvatov in Srbov — prve Jugoslavije.

Gorenjski rojak s Prtovča nad Selcami je že leta 1918, tik pred svojo smrtjo, izpovedal vodilo, ki velja še danes: »Vi vsi, ki ste seme izkrvavelega naroda, mislite le eno: kako boste združili vse svoje zmožnosti, vso svojo ljubezen in vse svoje srce posvečali jugoslovanski državi, za njen procvit, kulturo in blagostanje.«

JOŠT — JUDOCUS

Obljubil sem še razlago imena sv. Jošta — dosti nenavadnega svetnika, po katerem le malokdaj krstijo — v Stražišču pač, drugje ne.

Sv. Judocus ali sv. Jogodocuh je bil angleški kraljevič. Živel je v 7. stoletju. A namesto krone in žezla si je izbral puščavniško revščino. Ni živel zase, skrbel je za druge. Umrl je 13. decembra 653 — ta dan je torej njegov god. Seveda je njegovo ime v koledarju tega dne šele na poslednjem mestu, pred njim sta še dve devici-mučenici: Lucija in Otilija.

No, zares naključje je tako naneslo, da je zanimiv svetnik dobil tudi zanimivega varuha svoje romarske cerkve, Simona Vačavnika. Ni znano, kje se je mož rodil, le to vemo, da je od l. 1738 pa do leta 1756 služboval na Joštu in da je tu, v kripti pod cerkvijo, tudi pokopan. Na bližnji steni je vzidana plošča z napisom-kronogramom:

HIC LATET INGESTUS SIMON DIRECTOR IN URNA
(slov.: Tukaj počiva v rakvi skrit vodja Simon).

Le od kod besedica direktor? Jošt je bil nekdaj tako močno obiskovana božja pot, da je moralo biti na Gori vedno po več duhovnikov, včasih tudi do petnajst. No, vsi ti duhovniki so morali pač imeti svojega vodjo, rektorja ali direktorja.

Črtomir Zorec

Nedeljski izlet

Bila je lepa, sončna, topla, pomladna nedelja — skratka, ena tistih nedelj, ki se mora preživeti zunaj, na prijetnih obronkih gozdov in na gozdnih jasah. Čimdlje od ubijajočega mestnega hrupa in mestnega vrveža!

Dule in Miha sta bila enakega mnenja, ko sta navsezgodaj posadila svoji družini vsak v svojega fička. Zraven so šli še vnučki, ki so se nedeljskega izleta neznansko veselili.

Dule in Miha sta se že prejšnji dan dogovorila, kam jo bodo mahnili. Pravzaprav sta skrbno pretehtala, kje so planinske koče odprte in kje zaprte. Brez smisla bi seveda bilo, da bi bila na nedeljskem izletu otročad žejna kljub temu, da sta ženi že poskrbeli za primerno količino osvežujočih sokov. A se nikoli ne ve, če morda le ne bodo do opoldneva vse popili in kaj potlej?

Tako sta sukala volan po cesti v hrib in družno preklinjala vse tiste butce, ki se niso dovolj hitro umikali in so bili nasploh prismojeni. Le kdo hodi dandanes še peš po cesti, kjer kar mrgoli avtomobilov? Le zares zabiti lahko eno uro požirajo prah makadama!

Na jasi pred kočo je bilo že več deset avtomobilov in prostor popolnoma zaseden. Miha in Dule sta morala zato peš nekoliko vstran od jase in to bi jima kmalu pokvarilo vso nedeljo. Kar štirikrat sta se morala vrniti do parkiranih avtomobilov, kar štirikrat nositi kot muli vso nedeljsko kramo, ki je bila za njuni ženi nepogrešljiva. »Le kaj bodo dejali sosedje, če ne bomo kupili italijanskega ležalnika,« je tarnala Duletova, »kaj si tak kmet, da boš poležaval kar na odeji!«

In Dule ni hotel biti »tak kmet« in je zato kupil malo mizico, štiri stolčke, dva zložljiva ležalnika — vse v ljubkih barvah, posutih z rožicami, listki in pajacki. Skratka — moderno.

Ko so se končno le namestili, sta morala soproga zakuriti ogenj — tako kot vsi nedeljski sosedje, čeprav so imeli doma obilen zajtrk in še več sendvičev s seboj. Dule in Miha sta pridno pekla in spekla okusne čevapčiče, nakar se je mladini zahotelo krajšega sprehoda do bližnje mlake. Soprogi se nista zganili, ker nedelja je le nedelja in zakaj druge lahko poležavajo, midve pa ne smeva!

Nazaj so prišli vsi upehani, Miha in Dule še najbolj. Skakati sta morala za krotami, drezati v ribe, krmiti mravlje, se loviti in skrivati. Že sta olajšano zrla v odprta vrata planinske koče, ko se je obilni Mihovi soprogi še zahotelo mesa na žaru! Hočeš, nočeš, moraš! Dule je bil prijatelj, Mihi je pomagal in družno sta spekla novo porcijo.

Mračiti se je že začelo, ko so pogasili ogenj in se napotili k avtomobilu. Štirikrat sem, štirikrat tja in vse je bilo v avtu. Kdo bi pospravljal še odpadke, saj jih drugi tudi niso!

Ko sta Miha in Dule drugi dan hvalila blaženost delavnika, sta se trdno odločila, da v nedeljo nikamor več! Raje ob petih zjutraj s postelje, na vrt. S pametjo bosta ob delavnikih delala na vrtu pred hišo prav tako in toliko, da bo za nedeljo ostalo na vrtu zares »neodložljivo« delo!

D. S.

IVO ZORMAN 8

Draga moja Iza

2

Tla sem poribal, da so bile podnice svetlo rumene in da je prostor napolnil zadah po vlagi. Napravil sem, kakor me je učil Anton. V vedro sem stresel prgišče sode, nalil nanjo kropa, potem pa sem se s sirkovo krtačo in vrečevinasto krpo spravil nad deske. Ko je bil še Anton, sem bil s takim delom hitreje pri kraju. Bil sem manjši in bolj droban, kakor podlasica sem se plazil po kamri. Zadnji čas pa sem se tega dela odvadil, zato me je od sklanjanja bolelo v križu. Ko sem nazadnje pljusnil umazano vodo čez balkon, ko sem obesil krpo na ograjo in postavil vedro s krtačo v kot, sem z olajšanjem legel na otomano in si prižgal cigareto. Glavo sem naslonil na opaž in se skozi odprta vrata zagledal v temne krošnje kostanjev.

Kolikokrat je Anton strmel vanje . . . vsako soboto, ko je takole ležal in kadil in čakal na večer . . . zamislil se je in kar pozabil na cigareto, da je zrasel na njenem koncu dolg stožec pepela in se prevesil in bi padel na odejo, če bi ga jaz ne prestregel s pepelnikom

Če je bilo le mogoče, sem se držal v Antonovi bližini. Bil je moj veliki brat, v vsem bi mu bil rad podoben in ponosen sem bil, ker me je klical za oprodo.

Ležal je in kadil in strmel v temne krošnje, potem pa je iznenada planil pokonci in dejal.

»Zdrgni mi no malo čevlje!«

Tačas da sem se vrnil z očiščenimi čevlji, si je že preoblekel srajco, si zavezal rdečo kravato in si pripel bleščeče zapestne gumbe. Pokleknil sem, mu pomagal, da je stopil v čevlje, in mu zadrgnil vezalke.

»Boste peli?« sem vprašal.

»Nocoj ne.«

»Potlej boš kmalu nazaj?«

»Ni me treba čakati.«

To je pomenilo, naj ležem in zaspim. Legel sem že, zaspati pa prav zaradi njegovega naročila nisem mogel. In nisem hotel. Vsako uro sem slišal biti in ob slehernem oddaljenem koraku, ki je zapel na pločniku, sem se vznemiril. Če me je že za nekaj trenutkov premagal spanec, me je predramil veter, ki je močneje zavel skozi krošnje kostanjev, ali žvenket pasje verige na dvorišču.

Anton je pel s Kovači, ki so ob nedeljah vsi nosili rdeče kravate in bleščeče zapestne gumbe. Kadar so peli, se je navadno vračal šele proti jutru. Takrat mi ni naročal, naj zaspim, takrat ga tudi čakal nisem. Če je prihajal od Kovačev, me je vsakokrat zbudil, ker je hrupno odprl vrata in ker je zarobantil, ko je zadel ob stol:

»Drek!«

S Karlo se je zmeraj vračal tiho.

Na Karlo sem čakal, ko sem odganjal spanec, dokler me škripanje stopnic ni napravilo povsem budnega. Anton se je vzpenjal počasi, prav trudil se je, da ne bi povzročal šuma, in noge, ki so mu sledile, nič manj. Jaz pa sem za vsako desko vedel, kako zaječi, in sem jima sledil do vrha. Ko so se odprla vrata, je sobo zalila mesečina. Takrat sem se pritajil, zaprl oči in enakomerno sopel in se bal, da me bo izdalo srce, ki mi je divje razbijalo pod odejo.

»Zbudila ga bova,« sem slišal reči Karlo.

In Antona:

»Takle spi kakor polh.«

Previdno sta zaprla vrata, da je prostor spet potonil v mraku, zavesa na šipi pa je le prepuščala toliko svetlobe, da sem razločil obe postavi, ki sta se združili v eno, se ločili in se premaknili k Antonovi otomani.

»Daj no!«

»Toliko gumbov . . .«

»Pusti, bom sama!«

Šepetala sta, glasovi so bili sikajoči, kakor v spovednici, besede so se ostro zadirale v mrak in obleka je šelestela, ko je padala na tla. Ženska postava pri otomani se je luščila iz sivine in je bila nenadoma vsa bela, varljivo mi je utripala pred očmi, jaz pa sem se prilepil na rjuhe, ko sem jo opazoval, telo me je bolelo od nepremičnosti in na čelu se mi je nabiral znoj.

Bilo je drugače kakor na kopališču. Grigorjeva Vera je bila samo podoba, živa in resnična, a vendarle samo podoba. Karla je bila dosti več, bila je naval krvi v žilah, pridušen stok, ščemenje v tilniku, ko so se mi mravljinci sprehodili po hrbtu in me je nosilo kakor na splavu.

»Takole mi je všeč . . . golobica,« sem slišal Antona.

»Ti je res?«

»Takole bi do jutra . . .«

». . . do konca . . .«

Karlin vzdih je bil globok, nič več zadržan, prihajal je nekje iz dna, in telo se ji je za trenutek vzpelo, potem pa se je prelomilo v pasu in omahnilo. Vzmeti so zaječale, iz kota pa je prihajalo sopenje, kakor da se borita za prostor na ozki otomani.

Še dolgo po doživetjih s Karlo sem bil prepričan, da prinaša ženska bolečino, ki je človeku usojena.

Pred Antonom nisem imel skrivnosti, da sem ponoči bedel, se mu pa le nisem upal priznati. Zato sem zjutraj umikal pogled. Vlekel sem si odejo čez glavo, da bi še malo spal, da bi ne videl in ne slišal nedeljskega jutra. Toda Anton mi ni prizanašal. Bil je kakor sončni dan, ki se je obetal. Naj je prebedel noč s Kovači pri Nebeškem očetu ali s Karlo v postelji, zjutraj je vstal kakor vsak navadni dan. Požvižgaval si je, ko se je bril pri odprtih vratih, in me priganjal:

»Spravi se že iz postelje!«

Nedeljska jutra so bila pri nas polna tekanja in pljuskanja vode in likanja in iskanja pravih nogavic.

Mama naju je z Ano pripravila za k maši. Oče in Stane sta bila že odšla, k prvemu opravilu v farno cerkev, kjer je Stane stregel, Antonu se pa ni mudilo, ker je odhajal po svojih poteh. To pravico si je vzel sam. Začel je tako, da je postaval z vrstniki pred cerkvijo, kasneje pa tudi do cerkvenega praga ni več prišel.

Oče je kmalu spoznal, da je tu vsaka beseda odveč, zato je modro molčal, mama pa je večkrat očitala:

»Vsaj zaradi ljudi bi šel . . . če ti že za vero ni.«

»Drek pa ljudje!«

»Kako govoriš, Anton!«

»Kakor sem se naučil.«

»Pri svoji druščini, saj vem.«

»Kaj ti je druščina napoti?«

»Nisi delavski, zato ni treba, da bi hodil z njimi.«

»Kaj pa, če ne delavski? Vreče prenašam . . .«

»Nekoč bo vse tvoje.«

»Prav mar mi je.«

Mama se je zgrozila ob toliki brezbrižnosti. Vse upanje je gradila na Antonu, z njim se je tudi sama vračala v stari dom.

»Nekaterim tvojim prijateljem še žandarji gledajo pod prste . . .« je očitala Antonu.

Odlomek iz romana Iva Zormana Draga moja Iza, ki ga je izdal Zavod Borec. Delo je bilo letos nagrajeno s Kajuhovo nagrado.

Prvi maj z manj lepe plati

Prazniki so mimo. Mimo je pet, šest, lepih dni, ki smo jih preživeli bodisi na izletih, v planinah ali ob morju, bodisi doma, na vrtu, pred televizorji, v družbi sorodnikov in prijateljev. Ostali so le spomini. Prijetni in neprijetni. Da, tudi neprijetni, grdi spomini, ki mednarodni dan delavcev postavljajo v kaj čudno luč.

»Škandal, ti rečem, škandal! Daj, napiši kaj o tem. Napiši in pokritiziraj, morda bo vsaj malo zaleglo, morda bo prihodnje leto bolje.«

Kamorkoli sem 1., 2. in 3. maja prišel, kjerkoli sem se prikazal, povsod so znanci in neznanci bolj ali manj ogorčeno zahtevali, naj prek časopisa ožigosam početje, ki nam zares ni v čast. Gre za prvomajske kresove, za staro, v bistvu čisto prikupno navado, da na predvečer najbolj svečanega spomladanskega jutra zakurimo ognje ter z njimi vtisnemo zadnji aprilski noči slavnostni pečat. A žal se običaj zadnje čase sprevrača v svoje nasprotje, v simbol nekulture ljudi in malomarnosti. Namesto grmad dračja, stisnjenih k okoliškim vrhovom, pod primerno oddaljene vzpetine, ki so od vsepovsod dobro vidne in ki ne ogrožajo niti poslopij, niti gozdov, je bilo gorenjsko prebivalstvo (in še kakšen turist zraven) prisiljeno gledati, kako neodgovorni posamezniki tik ob gosto naseljenih četrtih, v dolinah, globelih in na ravnicah, neovirano žgejo gromozanske kupe gum. Nihče jih ni skušal zaustaviti, kaj šele kaznovati. Goste, črne, smrdljive koprene dima so kot strupen plašč obvisele nad hišami, poneznažile okna in razobešeno perilo, spravile gospodinje v obup, astmatike v kašelj in sprehajalce v bes. Iz večine pogorišč se je kadilo nepretrgoma kar 24 ur, ostanki napol zgorelih avtomobilskih plaščev pa bodo najmanj dva, tri mesece, dokler trava in dež ne zabrišeta sledov, osrečevali srca sosedov.

Slehernemu občanu, ki premore vsaj ščepec možgan, mora ob takšnem ravnanju zavreti kri. Priče smo namreč legalnemu izigravanju prizadevanj za varstvo okolja, za čistejši zrak, travnike in zelenice. Po eni strani naj bi krajevne vlade v skladu z zakonom čim prej opravile načrtna merjenja atmosfere, poiskale glavne grešnike ter sprejele ustrezne ukrepe, po drugi pa mirno gledajo, kako skupine omejencev pod »firmo« počastitve praznika dela ogrožajo zdravje državljanov. Naj mi bo oproščeno, ker bom v pričujočem (neplaniranem) prispevku spet enkrat končal s primerom Škofje Loke. Vem, da v Kranju, Radovljici, Tržiču in na Jesenicah ni bilo nič bolje — pritožbe dežujejo od vsepovsod — ampak kot Ločan pač morem navesti samo par konkretnih »cvetk«, vzetih iz svojega konca. K stvari torej.

Kopa pri Plevni (baje so njeni »avtorji« dobili uradno dovoljenje pristojne občinske službe) je vsebovala več kakor 70 avtomobilskih zračnic. Naj dodamo, da so plamtele le pičel streljaj od postaje milice in od gosto pozidanega kompleksa vzdolž ceste proti Trati in Ljubljani. Na planjavo blizu sedeža Komunalnega podjetja(!), slabih 150 metrov proč od Novega sveta, so odpadlo gumo vozili kar s kombijem in sestavili spoštljivo grmado stopetindvajsetih zlahka vnetljivih avtomobilskih plaščev. Dovoljujem si dvomiti, da je kombi vozila otročad, na katero se bodo prejkone izgovarjali referenti, načelniki in drugi. Ob Sorški poti, komaj lučaj stran od dolge vrste stanovanjskih zgradb, je prav tako razsvetljeval temo goreči hribček zlizanih mišelink, semperitk in podobnih znakov standarda. Še bi lahko naštevali, lahko bi pogledali v Selško in Poljansko dolino, a naj bo dovolj. Saj vendar ni nihče kriv! KS baje nima nič zraven, milica ni dobila nobenega izvršnega naloga, oddelek za splošno-upravne zadeve SOb daje prozorna pojasnila, komisija za varstvo okolja zavrača sleherno odgovornost, sanitarci molčijo, možje od protipožarne zaščite tudi . . . *I. Guzelj*

Misli o betonski njivi

V aprilu letos sem bil na sestanku v Stranjah, kjer so razpravljali o predvidenem zazidalnem načrtu. Bilo je precej jeze in ihtavih besed, ki so tu pa tam celo zasenčile trezen pogovor.

Še pod vtisom te razprave sem doma odprl radio in kot nalašč je bila na sporedu aktualna tema. Sestavek o zazidavi zemljišč je napisal dr. Albin Stritar z Biotehniške fakultete. Naj navedem nekaj njegovih misli, ki so resno opozorilo in opomin za načrtovalce:

»Kaj neki misli in čuti sebičen človek, ki se loti črne gradnje na najbolj kmetijski zemlji? Ali ne gleda kratkovidno občinski delavec, ki pojmuje kmetijsko zemljišče samo kot neposredno materialno dobrino, ki je z njo moč spretno tržiti in kupčevati? Ali ne bi kazalo bolj razmisliti, preden se dobro kmetijsko zemljišče zamenja za cestni prostor? Ali ni često premalo tankovesten strokovnjak, ko v kmetijskem prostoru načrtuje hiše in stanovanjske naselke? Saj pogosto poudarja samo to, kako bodo videti bodoča naselja, hiše, tovarna . . .

To pomeni, da ne smemo zidati in graditi, če so stanovanjski zaselki, ceste in železnice škodljive kmetijskemu prostoru. Ko bi stalno ravnali tako nekontrolirano, bi spremenili vso našo prelepo deželo v kup betona in opeke, v nekakšen živ muzej . . .«

Dr. Stritar nadalje navaja, da so vsa velika mesta po svetu grajena na manjvredni kmetijski zemlji. Ameriška mesta na vzhodni obali ležijo tako rekoč na barju. Stockholm, Leningrad in Tokio so nastali po osušitvi manjvrednega prostora.

Kako pa je pri nas? Kar poglejmo ljubljansko okolico. Ljubljansko barje čuvamo kot znamenitost, medtem ko se industrija nezadržno širi na račun kakovostnega njivskega sveta in na prodnata ravninska zemljišča. S tem ogrožajo tudi vir zdrave pitne vode. Ne pozabimo, da v Ankari pitno vodo prodajajo, tako malo jo imajo. J. Vidic

3000 ljudi na razstavi mineralov

V nedeljo ob 19. uri so v Tržiču zaprli I. mednarodno razstavo mineralov, ki so jo organizirali na pobudo zbiralca mineralov iz pobratenega francoskega mesta Ste Marie aux Mines Francoisa Lehmanna. Na razstavi, raztezala se je na 170 kvadratnih metrih v prostorih paviljona NOB in šole heroja Bračiča, se je predstavilo 50 zbiralcev mineralov in kamenin iz Avstrije, Francije, Italije, Zvezne republike Nemčije, Švice in Jugoslavije. Od naših smo videli prečudovite, a malo znane minerale rudnika iz Mežice, rudnika iz Idrije ter kombinata iz Trepče, razen tega pa še mineološke zbirke Zavoda za raziskovanje Krasa in mineološkega oddelka Fakultete za naravoslovje in tehnologijo iz Ljubljane, ki je bila pokrovitelj edinstvene prireditve v državi. Večina obiskovalcev od blizu in daleč, med njimi je bil tudi župan francoskega mesta Ste Marie aux Mines Paul Bauman z ženo, se je prvič srečala z neznanim svetom in čudovitimi, lepo in pravilno oblikovanimi kameninami, ki jih je tisočletja snovala narava. Razstavljavci, predvsem tuji, so minerale medsebojno izmenjavali in kupovali oziroma prodajali. Cene nekaterih mineralov so bile nizke in dopustne vsakomur. Kakšno je bilo zanimanje za nedeljsko razstavo v Tržiču, pove podatek, da si jo je ogledalo skoraj 3000 ljudi!

Ob priliki razstave je bila odprta tržiška pošta, kjer so obiskovalci lahko kupili posebne pisemske ovojnice z znakom razstave in posebne znamke, pošta pa je izdala tudi priložnostni žig.

Predsednik pripravljalnega odbora profesor Josip Rakovec nam je po razstavi dejal, da je prireditev odlično uspela in da je »led prebit«. Večina razstavljalcev je že obljubila, da bodo prihodnje leto prvo majsko nedeljo spet prišli v Tržič na podobno razstavo, ki bo še privlačnejša, saj bo v novi osnovni šoli v Bistrici. Na razstavi prihodnje leto bo zanesljivo še več predstavnikov Jugoslavije, ki slovi kot zakladnica čudovitih mineralov. J. Košnjek

Brez jutranjih maliganov

Končno se je s sklepom občinske skupščine tudi kamniška občina priključila akciji za prepoved točenja alkoholnih pijač v jutranjih urah. Prepoved velja za čas med 4. in 7. uro zjutraj. Za kršitev odloka so predvidene dokaj ostre kazni. Tako kot drugod so tudi v Kamniku imeli nekaj pomislekov proti tej prepovedi, toda zmagala je trezna odločitev. J. Vidic

Ob tednu gozdov in 20-letnici Gozdnega gospodarstva Kranj so v četrtek v avli občinske skupščine Kranj odprli fotografsko razstavo z naslovom Gozd in človek. Razstavo so pripravili člani fotokluba iz Gorenje vasi pod vodstvom mojstra fotografije Vlastje Simončiča. — Foto: F. Perdan

Spet izredna konkurenca

Za udeležbo na dirki Nagrada Loke '73, ki bo 27. maja, se že zdaj poteguje več kakor 150 dirkačev iz 17 držav

Kot že triindvajsetkrat po vojni, bo tudi letos, konec maja, škofjeloško AMD organiziralo veliko cestnohitrostno dirko za Nagrado Loke. Čeprav zaradi pomanjkanja sredstev 4,5 kilometra dolge proge ni bilo moč razširiti in prenoviti ter jo prilagoditi zahtevam, ki bi po mednarodnih normativih dopuščale izvedbo svetovnega prvenstva, posvečenega 1000-letnici ozemlja, je zanimanje zanjo vseeno izredno. O tem zgovorno priča podatek, da so na sedežu društva in pripravljalnega komiteja — vodi ga predsednik SOb Tone Polajnar — slab mesec pred tekmovanjem našteli že več kakor 150 okvirnih prijav dirkačev iz 17 dežel, ki želijo voziti bodisi v eni, bodisi v dveh ali treh od šestih kategorij (skupno okrog 245 startov). Kdor pozna razmere in ve, da propustnost steze znaša le približno 140 startov (v vsakem razredu 25 — 30), ne bo več dvomil o dostojnem kvalitetnem nivoju bližnjega spopada mojstrov jeklenih konjičkov. Čim večje je namreč zanimanje, tem strožji izbor lahko delajo organizatorji, ki so se odločili povabiti v Škofjo Loko zares samo najvolj znana imena.

Absolutni rekord proge — trenutno znaša 145,163 km/h — je očitno ogrožen, saj bodo vsi motoristi, zlasti oni s stroji do 350 in do 500 kubičnih centimetrov, skušali pospraviti v žep 7500 din, kolikor znaša nagrada za postavitev novega najboljšega časa v enem krogu. Kar zadeva celotne stroške, naj bi ne presegli 570 tisočakov. Pokriti jih nameravajo z denarjem od reklam in oglasov ter z vstopnino. Slednjo so sklenili letos zvišati na 20 oziroma 10 dinarjev. To je, upoštevajoč zares elitni značaj športnega dogodka, še zmeraj zelo nizek znesek. Isto velja za spored in parkirnino (5 din).

Ločani računajo, da si bo dirke, ki jim je v preteklih sezonah prisostvovalo 390.000 ljudi, tudi zdaj ogledalo precej ljubiteljev hitrosti. Pokroviteljstvo nad spektaklom sta prevzeli podjetji Transturist Škofja Loka in Iskra Kranj. (-ig)

vsak dan
MALI GOLF
V KRANJU
od 9. do 19. ure

Na Dunaju spominska plošča Antonu Janši

V teh dneh mineva natanko 200 let, odkar je umrl znani čebelar Anton Janša iz Breznice. Bil je svetovno znan čebelarski strokovnjak in učitelj na prvi svetovni čebelarski šoli na Dunaju. Zato je bila v nedeljo v dunajskem dvorcu Augarten velika slovesnost, na kateri so odkrili spominsko ploščo velikemu Gorenjcu, čebelarju Antonu Janši. Slovesnost sta pripravili Zveza dunajskih čebelarjev in Zveza čebelarjev Slovenije. Na prireditvi, ki se jo je udeležilo skoraj 300 čebelarjev iz naše republike, je bil tudi jugoslovanski veleposlanik v republiki Avstriji Mitja Vošnjak. -j k

Loški filatelisti razstavljajo

Člani filatelističnega društva »Lovro Košir« iz Škofje Loke se že več mesecev pripravljajo na razstavo znamk, ki jo bodo v petek, 18. maja, popoldan odprli v galeriji Loškega muzeja. Razstava, posvečena tisočletnici ozemlja, je drugi tovrstni prikaz dela društva, katerega prizadevanja so javnosti — žal — bolj malo znana. Pokroviteljstvo nad redkim kulturnim dogodkom je prevzelo PTT podjetje Kranj.

Skrbno sortirana zbirka domačih in tujih poštnih nalepk bo razdeljena v več tematskih podskupin, posvečenih bodisi turizmu, umetnosti in kinologiji, bodisi spominskim upodobitvam in upodobitvam predsednika Tita. Posebno pozornost so zbiralci sklenili izkazati rojaku Lovru Koširju, »očetu« poštne znamke, po katerem ustanova nosi ime, ter seveda sami Loki, ohranjeni na starih žigih in pečatih. Izdati nameravajo tudi katalog s pregledom in izčrpno razlago celotnega gradiva.

Dodamo naj, da je društvo pritegnilo v akcijo vseh svojih 60 sodelavcev, vključno z mladino, združeno v lastni sekciji. Slednja je odgovorna za ureditev kolekcij o športu, vesolju itd.

Dva dni po otvoritvi, v nedeljo, 20. maja, pa bo v hotelu Transturist srečanje filatelistov Slovenije. Cilj posveta, ki ga kajpak organizirajo Ločani, je izmenjava mnenj in izkušenj ter medsebojno spoznavanje prijateljev tega lepega in koristnega konjička. I. G.

Komisija za volitve in imenovanja skupščine občine Radovljica

razpisuje
prosto delovno mesto

direktorja šolskega centra v Radovljici

po 2. členu zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o srednjem šolstvu (Uradni list SRS, št. 20-113/70) z naslednjimi pogoji:

poleg splošnih pogojev morajo kandidati imeti visoko izobrazbo pedagoške smeri, strokovni izpit in vsaj 5 let vzgojno-izobraževalne prakse.

Vloge z dokazili o izobrazbi in s potrdilom o nekaznovanju je treba poslati na naslov »Komisija za volitve in imenovanja skupščine občine Radovljica« v 15 dneh od dneva objave.

Razpisna komisija delovne organizacije

Komunalni servis Kranj

razpisuje
na podlagi 72. člena samoupravnega sporazuma TOZD
delovno mesto

direktorja delovne organizacije

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakoni, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:
1. da ima visoko šolsko izobrazbo ekonomske ali pravne smeri (II. stopnja), 8 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih in od tega najmanj 3 leta na vodilnem delovnem mestu v obrtno komunalnih dejavnostih;
2. da ima organizacijske sposobnosti in znanja za vodenje delovne organizacije ter moralno-politične kvalifikacije.

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju gornjih pogojev ter dokazilom, da doslej ni bil kaznovan in da ni v kazenskem postopku, mora kandidat poslati v 15 dneh od dneva razpisa na naslov: Komunalni servis Kranj, Mladinska 1, razpisna komisija za delovno mesto direktorja delovne organizacije.

KŽK Kmetijsko živilski kombinat Kranj

objavlja prosto delovno mesto

prodajalke

za nadomeščanje odsotnih na dopustu, za določen čas od julija do septembra 1973.

Posebni pogoji:
KV prodajalka ali NK delavka s prakso v trgovini. Zdravstvena sposobnost za delo v živilski stroki. Osebni dohodek je dober — po dogovoru. Delo je primerno tudi za mlajšo upokojenko.
Interesentke lahko dobe podrobne informacije pri vodju Maloprodaje v TOZD Komercialni servis v Kranju, Cesta JLA 2, ki sprejema tudi pismene ponudbe.

prodam

Prodam 20 kub. metrov DESK. Škrjanc Lado, Partizanska 24, Šenčur 2773

Prodam KRAVO, dobro mlekarico, ki bo petič teletila. Kokra 51, Jezersko 2772

Prodam dve diatonični HARMONIKI. Tenetiše 12, Golnik 2774

MAGNETOFON (na elektriko in baterije) in 7 KASET prodam za 1000 din. Markuta, Partizanska 27, Kranj 2775

Prodam dobro ohranjeno SLAMOREZNICO ultra 3 s puhalnikom in verigo. Srednja vas 55, Šenčur 2723

Prodam KROMPIR igor. Suha 33, Kranj 2724

Poceni prodam ročno STISKALNICO knaker. Naslov v oglasnem oddelku 2725

Prodam mlado KRAVO s telickom. Zg. Bela 22, Preddvor 2726

Prodam KOSILNICO BCS 127. Tušek Franc, Rovt 10, Selca 2727

Prodam viseče, rdeče GORENJSKE NAGELJNE. Šolar Vinko, Kropa 31. Doma popoldne. 2728

Prodam KONJA, sposobnega za vsa kmečka dela. Podreča 26, Kranj 2729

Prodam 23 kv. metrov rabljenih montažnih OPAŽEV. Kranj, Jezerska cesta 122 2730

Prodam 5000 kosov STREŠNE OPEKE bobrovec. Oblak Tine, Jama 11, Kranj 2731

Prodam stara OKNA z mrežami (gavtri) od hiše. Jama 23, Kranj 2732

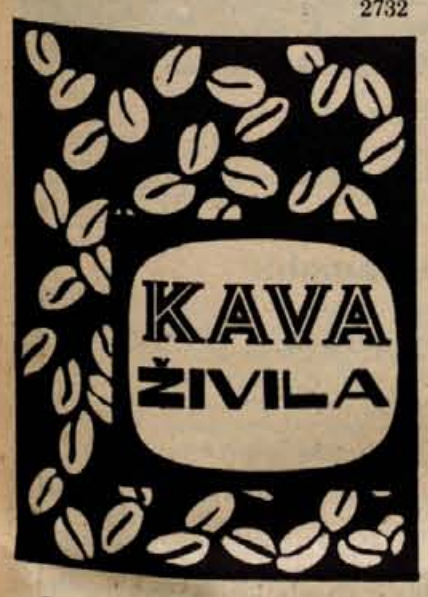

Prodam dobro ohranjen globok OTROŠKI VOZIČEK rdeče-bele barve. Cena po dogovoru. Tonja Irena, Sv. Duh 49, Škofja Loka 2733

Prodam KRAVO simentalko, ki bo maja tretjič teletila. Resman Alojz, Zgoša 22, Begunje na Gorenjskem 2734

Prodam GOZD, BUTARE in DESKE za opaže. Poizve se v trafiki Cerklje 2735

Zdravniška dežurna služba v Poljanski dolini

Od 11. maja do 17. maja od 19. do 6. ure zjutraj bo dežurni dr. Bojan Gregorčič, tel. 89060, v nujnih primerih pa kličite Zdravstveni dom Škofja Loka, telefon 85440.

Prodam KRAVO in vprežne VILE. Glinje 8, Cerklje 2736

Prodam KRAVO, ki bo ta mesec četrtič teletila, in malo rabljen PLUG. Lenart 3, Cerklje 2737

Prodam malo rabljen TRAKTOR steyer 18 KM s kosilnico E tipa, letnik 1967. Škufca Franc, Ponova vas 43, Grosuplje 2738

Po ugodni ceni prodam BETONSKO ŽELEZO, premera 8 in 10 mm. Glinje 5, Cerklje 2739

Izdaja ČP »Gorenjski tisk«, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavek: ČP »Gorenjski tisk« Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. -- Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. -- Tekoči račun pri SDK v Kranju št. 51500-601-10152 -- Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, malooglasni in naročniški oddelek 21-194. -- Naročnina: letna 60 din, polletna 30 din, cena za 1 številko 70 par. Mali oglasi: do 10 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din; naročniki imajo 25 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo. -- Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Iščemo ulični lokal v Sloveniji za prodajalno alkoholnih in brezalkoholnih pijač

Damo solidno najemnino, lastnik lokala ima možnost zaposliti se kot poslovodja. Interesenti naj pošljejo ponudbo na naslov VINOPRODUKT, Zagreb, Vodnikova br. 12.

vozila

Prodam dobro ohranjen FIAT 750, letnik 1967. Doma od 15. ure dalje. Likar Vida, Delavska cesta 19, Kranj 2740

Prodam MOTOR JAWA 350 ccm. Vadnov Mirko, Šorlijeva 8, Kranj 2741

Po ugodni ceni prodam dobro ohranjen AMI 8, letnik 1971. Ogled od 14. ure dalje. Vampelj Vlado, Zg. Gorje 1 pri Bledu 2742

Prodam AMI 8, letnik avgust 1971, odlično ohranjen in garažiran. Informacije: Kregar Ivan, Rozmanova 11, Kranj, telefon 22-415 2743

Prodam FIAT 850. Kokrški log 4 (Primskovo), Kranj 2744

Prodam MOPED 14 VN predelan na T-15. Bizjak Stane, Jezerska cesta 39, Kranj 2745

Prodam AUSTIN 1300, letnik 1970 in PEUGEOT 204, letnik 1968. Hotemaže 60, Preddvor 2746

Prodam VW 1300, letnik 1966. Sp. Besnica 8, telefon 24-928 2747

Ugodno prodam ZASTAVO 750, letnik 1968. Dereta Božo, Podljubelj 104, Tržič 2748

Prodam FORD TAUNUS 17 M, letnik 1967. Markuta, Partizanska 27, Kranj 2749

Prodam novo MOTORNO KOLO CZ 175 šport za 3600 din. Turšič, Kidričeva 18, Kranj 2750

Prodam avto AUSTIN 1300, letnik 1970 — november, prevoženih 43.000 km. Vinko Resnik, Šorlijeva 21, Kranj 2751

FIAT 125, letnik 1970, odlično ohranjen, registriran do februarja 1974, ugodno naprodaj. Mlakar, Cesta na Lipce 10, Lesce 2752

Poceni prodam FIAT 850, letnik 1970. Vrba 18. Ogled v sredo popoldne. 2753

Prodam dobro ohranjen avto ZASTAVA 750, letnik 1967, 74.000 km. Kranj, Štirnova 8 2754

Ugodno prodam ZASTAVO 750, letnik 1965. Ogled popoldne. Ramovž, Stošičeva 5, Kranj 2755

Prodam osebni avto VW 1200, leto izdelave 1962. Gašperlin, Bašelj 22, Preddvor 2756

Ugodno prodam osebni avto DKW junior de luxe, letnik 1962, odlično ohranjen, vzdrževan. Informacije na telefon 21-941 od 7. do 8. ure zjutraj. Perne, Koroška 33, Kranj 2757

Ugodno prodam AMI 6/1966. Treven, Stara cesta 3, Kranj 2758

Prodam dobro ohranjen MOPED na dve prestavi. Kalan, Zapoge 11, Vodice 2759

Prodam FIAT 850 šport koupe, prevoženih 38.000 km. Informacije na telefon 85-049 2760

Prodam dobro ohranjen FIAT 1100. Podreča 26, Kranj 2761

Ugodno naprodaj FIAT 750/65, prevoženih 50.000 km, bele barve, odlično ohranjen, garažiran. Slanič, Groharjevo naselje 2, Škofja Loka 2762

Prodam dobro ohranjen FIAT 750, letnik 1970. Demšar, Zg. Bitnje št. 4 2763

Prodam ESCORT 1300 GT-71. Ogled v soboto. Mohorič, Golica 7, Selca 2764

NOVO GARAŽO v novem naselju Vodovodni stolp II, prodam najboljšemu ponudniku. Telefon 24-653 vsak dan od 17. do 19. ure 2765

Prodam FIAT 750, letnik 1970, prevoženih 23.000 km. Pševska 14, Kranj 2677

stanovanja

Dvema oddam opremljeno SOBO s kopalnico v Kranju. Naslov v ogl. oddelku 2678

Prodam enosobno STANOVANJE v Ljubljani ali zamenjam za v Škofjo Loko. Ponudbe poslati pod »nagrada« 2766

Oddam opremljeno SOBO s posebnim vhodom. Pogoj je predplačilo. Naslov v oglasnem oddelku 2767

zaposlitve

Iščem UPOKOJENKO za varstvo tri leta starega otroka od 7. do 12. oziroma od 13. do 18. ure (lahko tudi na svojem domu). Černe, Partizanska 10, Kranj 2690

posesti

Kupim HIŠO v okolici Kranja. Naslov v oglasnem oddelku 2768

izgubljeno

Izgubila sem zapestno URO od Klobovsove ulice do Novega sveta. Poštenega najditelja prosim, da jo odda proti nagradi v podružnico Glasa v Škofjo Loko 2769

prireditve

MLADINSKI AKTIV ŠENČUR priredi v petek, 11. maja 1973, ob 19. uri v domu kulture Šenčur 7. KVIZ »MLADINA 73«. Konferansje: MILAN KALAN. Sodelujejo: Ansambel SONJE GABRŠČEK, JANKO ROPRET 2770

obvestila

Instaliram CENTRALNE KURJAVE z vašim ali svojim materialom. Dimnik Franc, Koroška 12, Ljubljana-Bežigrad 2771

V vrtincu

Režija: Victor Fleming
Gl. vloge: Vivien Leigh, Clark Gable, Leslie Howard

Roman Margarete Mitchell z naslovom V vrtincu je bil osnova scenariju za film z originalnim naslovom Gone with the Wind, kar bi se po naše reklo »iti, hoditi z vetrom« ali kaj podobnega. Režiser Fleming je skupaj z drugimi ustvarjalci in znanimi igralci naredil veličasten film, ki govori o ameriški državljanski vojni, o ljudeh ameriškega juga, ki so se morali podrediti volji severnjakov in priznati poraz v vojni, ki je tako kruto in neusmiljeno posegla v njihovo življenje. Starejše in srednje generacije še pomnijo histerijo, ki je nastala z »Vrtincem« širom po svetu. Film, ki je bil nagrajen z desetimi oskarji, spada med najdonosnejše in najbolj gledane filme v zgodovini svetovne kinematografije nasploh. Nosilci glavnih vlog so postali idoli, njihova filmska dejanja pa ideal mnogim, ki jih je film razburil do solz.

Toda čas je neusmiljen. Kot vedno, je tudi tokrat prerastel veliko stvaritev, od katere je ostal samo še spomin. V želji, da bi film približali tudi mlajšim gledalcem, tistim, ki pred leti še niso mogli v kino, so skoraj štiriurno filmsko pripoved presneli na 70 mm trak. Poskus se žal ni najbolje posrečil in je bil pravzaprav strel v prazno, saj imajo današnje generacije drugačen okus in poglede na svet.

Naj bo tako ali drugače, s presnetjem so veliko delo ohranili na vpogled tudi zanamcem in kogar zanima, naj si le ogleda »čudo«, v zgodovini filmskega ustvarjanja, ki je privabilo največ gledalcev. M. G.

Osnovna šola Železniki

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

a) **hišnika**
za nedoločen čas, s polnim delovnim časom

b) **kuharice**
za nedoločen čas, s polnim delovnim časom, PKV

c) **2 snažilki**

Nastop službe pod a) in b) je 1. september 1973, pod c) pa takoj.

Prijave pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na upravo šole.

Bombažna predilnica in tkalnica Tržič

objavlja na podlagi 7. in 8. člena pravilnika o delovnih razmerjih naslednja prosta delovna mesta za sezono 1973 v počitniškem domu BPT tržič v Poreču:

upravnika
Pogoj: srednja strokovna izobrazba, večletna praksa v knjigovodstvu

šoferja — ekonoma
Pogoj: osemletka — šoferski izpit

točajko
Pogoj: osemletka, zaželena praksa v gostinstvu

vodjo strežbe
Pogoj: osemletka, zaželena praksa v gostinstvu

4 servirke
Pogoj: osemletka

Kandidati naj vložijo pismene prijave v kadrovsko družbenem sektorju podjetja — soba 10 do vključno 10. 5. 1973, kjer dobijo vse ostale informacije.

Izolirka tovarna izolacijskega materiala

Ljubljana, Ob železnici 18

objavlja prosto delovno mesto

skladiščnika
v obratu mineralnih vlaken na Jesenicah

Pogoj:
kvalificiran delavec trgovske stroke, 2 leti delovnih izkušenj. Nastop dela je možen takoj ali po dogovoru.

Pismene ponudbe sprejema kadrovska služba podjetja v 10 dneh po objavi.

Podjetje Gorenjska oblačila Kranj

vabi k sodelovanju

modnega kreatorja
za obrat konfekcije Jesenice

Pogoj:
srednja strokovna izobrazba konfekcijske šole oz. šole za oblikovanje, 2-letna praksa na področju kreiranja in modeliranja, poskusno delo 3 mesece.
Nastop dela po dogovoru.

Pismene ponudbe sprejema splošno kadrovska služba Gorenjskih oblačil Kranj, Prešernova c. 6. Podjetje ne razpolaga s stanovanji.

iso-span lip bled
LESNA INDUSTRIJA BLED — Ljubljanska c. 32 — telefon 77-384 — telex 34525

KINO

Kranj CENTER
9. maja ameriški barvni film V VRTINCU ob 16. in 20. uri
10. maja franc. barv. film KAKO SKRITI MRTVECA ob 16. uri, amer. barv. film V VRTINCU ob 18. uri
11. maja franc. barv. film KAKO SKRITI MRTVECA ob 16. in 18. uri, amer. barv. film V VRTINCU ob 20. uri

Kranj STORŽIČ
9. maja amer. barv. film ČRNA KARAVANA ob 16. in 18. uri, premiera amer. barv. filma SLAČENJE ob 20. uri
10. maja amer. barv. film SLAČENJE ob 16., 18. in 20. uri
11. maja amer. barv. film SLAČENJE ob 16., 18. in 20. uri

Kamnik DOM
9. maja franc. ital. barv. film LOV NA ŠEFA TOLPE ob 18. in 20. uri
10. maja franc.-ital. barv. film LOV NA ŠEFA TOLPE ob 18. in 20. uri
11. maja franc.-ital. barv. film LOV NA ŠEFA TOLPE ob 18. in 20. uri

Tržič
10. maja amer. barv. film MOŽ, KI GA NE UBIJEŠ LAHKO ob 18. in 20. uri
11. maja amer. barv. film MOŽ, KI GA NE UBIJEŠ LAHKO ob 18. in 20. uri

Škofja Loka SORA
9. maja amer. barv. film NEVARNO DEKLE ob 18. in 20. uri
10. maja dan. barv. film REKTOR V POSTELJI ob 20. uri
11. maja dan. barv. film REKTOR V POSTELJI ob 18. in 20. uri

Železniki OBZORJE
9. maja amer. barv. film TOPOVI ZA CORDOBO ob 20. uri
11. maja amer. barv. film TOPOVI ZA CORDOBO ob 20. uri

Radovljica
9. maja špan.-ital. barv. film PRIHAJA SABATA ob 20. uri
10. maja amer. barv. film AVTO SMRTI ob 20. uri
11. maja amer. barv. film AVTO SMRTI ob 20. uri

Jesenice RADIO
9. maja amer. barv. CS film HUDIČEVA BRIGADA

Jesenice PLAVŽ
9. in 10. maja ital. barv. film LJUDJE PROTI
11. maja amer. barv. CS film HUDIČEVA BRIGADA

Kranjska gora
9. maja amer.-špan. barv. CS film SVETILNIK NA KONCU SVETA
10. maja amer. barv. CS film HUDIČEVA BRIGADA

Javornik DELAVSKI DOM
9. maja amer. barv. film NE MOTI KAVBOJA, KO LJUBI

prešernovo gledališče

SREDA, 9. maja, ob 18. uri VEČER PANTOMIME; gostuje Andres Valdes iz Ljubljane; predstava je za abonma DIJAŠKI II. Po predstavi bodo pogovori v okviru Gledališkega kluba.

Varstvo pred požari

Na petkovi seji radovljiške občinske skupščine so odborniki med drugim sprejeli tudi občinski načrt varstva pred požari. Občinski načrt določa naloge organizacij na območju občine. Posebej je govora o požarni preventivi, preskrbi vode za gašenje, gasilskih enotah, financiranju, opremljenosti in drugem.

V radovljiški občini je trenutno 31 gasilskih enot v krajevnih skupnostih, štiri gasilske enote pa so v podjetjih. Vse gasilske enote imajo 1918 članov, v zadnjih treh letih pa so te enote posredovale pri 126 požarih v občini. 1970. leta je bilo v občini 36 požarov, leto kasneje 47, lani pa 43. Zanimiv je tudi podatek, da so gasilske enote v zadnjih letih nabavile 23 novih motornih brizgaln in so tako povečini dobro opremljene.

Na seji skupščine so tudi sklenili, da bo od ustanovitve požarne skupnosti v občini denar za dejavnost na tem področju dobivala občinska gasilska zveza. A. Ž.

Baraka v parku

Kadar govorimo o Volčjem potoku, mislimo na čudovite nasade, na park, na visoka razvejana drevesa in na cvetje. Malokdo pa ve, da stoji v lepem smrekovem gozdu ob Kamniški Bistrici provizorij, v katerem živi enajst strank v neprimernih stanovanjskih prostorih. V baraki je trideset stanovalcev, precej med njimi jih je zaposlenih v bližnji tovarni Stol na Duplici. Trije so zaposleni v Tovarni usnja, po eden pa v Titanu in v Svitu. V baraki ni pitne vode, kaj šele za umivanje in za sanitarije. Kamniška Bistrica, ki teče mimo barake, je umazana, neprimerna kot pitna voda in kot voda za pranje perila. Po tri družine v baraki imajo skupno stranišče in to stranišče brez vode. Ob baraki je sicer vodnjak, vendar v njem včasih vode zmanjka.

Stanovalci so se zaradi takšnih stanovanjskih razmer obrnili na izvršni svet republike. O tem so obvestili tudi sanitarno inšpekcijo občine Kamnik. Inšpekcija si je ogledala stanovanja in o tem obvestila občinsko skupščino. Občinska skupščina pa je priporočila delovnim organizacijam, kjer so stanovalci zaposleni, naj jim pomagajo rešiti stanovanjski problem, in sicer v dveh letih. Potem bi barako lahko podrli. Trideset barakarjev ta dan nestrpno pričakuje. In tedaj bo Volčji potok še lepši. *J. Vidic*

Kamping Smlednik odprt

V dneh pred 1. majem so s prihodom prvih gostov uradno odprli letošnjo sezono v kampingu Smlednik v Dragočajni.

Na obsežnem prostoru ob reki Savi, v prijetnem in mirnem kotičku, je prostora za okoli 100 šotorov. Gostom so na voljo dobro urejene sanitarije s toplo vodo, okrepčevalnica in otroško igrišče.

Lani je kamping obiskalo skoraj tri tišoč gostov, med njimi največ Nizozemcev, ki so bili polni hvale o urejenosti kampinga. -fr

Komisija za volitve in imenovanja Skupščine občine Jesenice razpisuje delovno mesto

ravnatelja
Glasbene šole na Jesenicah

Poleg splošnih pogojev za sprejem na delo, morajo kandidati imeti: visoko ali višjo izobrazbo ustreznega glasbenega izobraževalnega zavoda, vsaj 5 let prakse v glasbeno vzgojnem delu;
organizacijske sposobnosti za vodenje šole in potrebne moralnopolitične lastnosti.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo komisiji za volitve in imenovanja Skupščine občine Jesenice v 15 dneh od objave razpisa.

Skupščina občine Kranj
Oddelek za gospodarstvo
Številka: 322-07/73-04
Datum: 30/4-1973

Na podlagi 40. člena Temeljnega zakona o ukrepih za pospeševanje živinoreje in o zdravstvenem varstvu živine (Uradni list SFRJ, št. 16/65) in 8. točke Odredbe o preventivnih ukrepih proti določenim živalskim kužnim boleznim v letu 1973 (Uradni list SRS št. 54/72) veterinarska inšpekcija skupščine občine Kranj

obvešča, da bo obvezno cepljenje psov proti steklini po naslednjem razporedu:

	dne	ob uri	
Šenčur	9. maja	16.	pred gasilskim domom
Visoko	9. maja	17.	pri zadružnem domu
Jezersko	9. maja	13.	na običajnem mestu
Kokra	9. maja	14.	na običajnem mestu
Preddvor	9. maja	15.30	pri gostilni »Majč«
Bela	9. maja	17.	na običajnem mestu
Predoslje	9. maja	15.	pred krajevnim uradom
Kokrica	9. maja	16.	pred gasilskim domom
Naklo	10. maja	15.	pri zadružnem domu
Podbrezje	10. maja	16.	na običajnem mestu
Duplje	10. maja	17.	na običajnem mestu
Goriče	10. maja	15.	pred gostilno
Trstenik	10. maja	16.	na običajnem mestu
Prebačevo	10. maja	14.	pri Novaku
Trboje	10. maja	15.	pri zadružnem domu
Voklo	10. maja	15.30	pri zadružnem domu
Voglje	10. maja	16.	pod lipo
Trata	10. maja	14.	pri Godelmanu
Cerklje	10. maja	15.	pri zadružnem domu
Zalog	10. maja	17.	pri Recku
Primskovo	11. maja	15.	pri Vrečku
Kranj	11. maja	15.	na Sejmišču
Bitnje	11. maja	17.30	pri Strahincu
Žabnica	11. maja	18.	pred krajevnim uradom
Stražišče	12. maja	9.	pri gasilskem domu
Rakovica	12. maja	15.	pred žimoprejo
Besnica	12. maja	16.	pri zadružnem domu
Nemilje	12. maja	16.30	pred gostilno
Orehek	12. maja	15.	pred trgovino
Breg ob Savi	12. maja	15.30	na običajnem mestu
Mavčiče	12. maja	16.	pri zadružnem domu
Podreča	12. maja	17.	v mlinu

Za zamudnike s Cerkljanskega bo cepljenje 14. maja 1973 ob 15. uri pri zadružnem domu v Cerkljah, za zamudnike iz ostalih krajev 14. maja 1973 ob 15. uri na Sejmišču v Kranju.
K cepljenju se mora pripeljati vse pse, ki so starejši od 3 mesecev, da se vpišejo v register psov. Tarifa za cepljenje in pasjo značko je 25 din, za zamudnike pa 30 din. Cepljenje je zaradi nevarnosti bolezni strogo obvezno. Vsi necepljeni psi bodo pokončani, lastniki pa prijavljeni sodniku za prekrške.

Veterinarska inšpekcija
Skupščina občine Kranj

SGP-PROJEKT
kranj nazorjeva 1

odbor za delovna razmerja
razglaša
prosta učna mesta za leto 1973, in sicer:

20 zidarjev
20 tesarjev

Učne pogodbe bomo sklepali v mesecu juliju.
Pogoj za sklenitev učne pogodbe je zdravstvena sposobnost kandidata za delo v poklicu in uspešno končana osnovna šola.
Pogojno sprejemamo tudi kandidate, ki imajo uspešno končani 7. razred osnovne šole in jim med trajanjem učne dobe omogočimo pridobitev potrebne osnovnošolske izobrazbe.
Prošnje, h kateri mora biti priložen rojstni list in spričevalo o osnovnošolski izobrazbi sprejema kadrovsko socialna služba podjetja, Kranj — Nazorjeva 1 do 30. 6. 1973.

LIP
lesna industrija Bled

obvešča občane, da na svojem obratu v Podnartu zopet razžaguje hlodovino tudi uslužnostno.

Hlodovino je potrebno dostaviti na obrat v delovnih dneh od 6. do 14. ure. Obrat v Podnartu bo obratoval do preklica.

Zahvala

Ob smrti naše drage mame, stare mame in sestre

Marije Skodlar

roj. Štular

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste ji poklonili cvetje in vence ter nam izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo g. župniku za opravljen pogreb in podbreškim pevcem za lepo petje ter g. Kozjeku za tolažilne besede ob odprtem grobu. Lepa hvala tudi vaščanom iz Britofa in vsem, ki ste jo v tako velikem številu obiskali in spremili na njeni zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči otroci: Franci, Mimi, Jože z družinami, sestra Angela in drugi sorodniki

Britof, Loka pri Tržiču, Maribor, Podbrezje, 27. aprila 1973

s sodišča

Prehitevanje pred klancem

Okrožno sodišče v Kranju je obsodilo 26-letnega Dušana Bohinca iz Medvod na 2 leti in 6 mesecev zapora, ker je kriv hude prometne nesreče.

Nesreča se je pripetila 8. avgusta dopoldne na cesti prvega reda na Polici pri Kranju. Pred vrhom manjšega klanca je Bohinc začel prehitevati pred njim vozeči osebni avtomobil, tedaj pa je iz nasprotne smeri po klancu navzgor pripeljala v osebnem avtomobilu nemška državljanka Erika Kurt. Pri trčenju je avtomobil voznice Kurtove odbilo v desno s ceste, kjer se je avtomobil vžgal. Hudo ranjena voznica je takoj umrla, njen mož Erhard Kurt pa je zaradi ran in obsežnih opeklin kasneje umrl v bolnišnici. Bohinčev avtomobil je po trčenju odbilo nazaj, tako da se je vanj zaletel za njim vozeči osebni avtomobil z voznikom Čedomirjem Ravnikom.

Sodišče je ugotovilo, da je Bohinc že pred nesrečo vozil hitro, prehiteval je in svetil z lučmi, kot da se mu zelo mudi. V bližini bencinske črpalke na Zlatem polju je ustavil, da bi vzel v avtomobil avtoštoparko. Na Polici je Bohinc prehitel Ravnikovo vozilo, zavil na desno, nato pa spet na levo, da bi spet prehitel neki avtomobil. Voznik se je odločil za prehitevanje na delu ceste, od koder je sicer pregled po cesti proti Naklem, voznik pa nima pregleda nad tistim delom cestišča, ki pada. Sodišče je ugotovilo, da se je voznik Bohinc odločil za prehitevanje v trenutku, ko pred seboj ni imel zadostnega pregleda in ni vedel, če je cesta prosta in če bo prehitevanje lahko varno izpeljal. V trenutku, ko je zavil na levo stran ceste, je pripeljala po klancu navzgor po svoji desni voznica Kurtova in avtomobila sta trčila. Po nesreči se je avtomobil nemške voznice vžgal in popolnoma zgorel.

V nesreči je bila hudo ranjena tudi sopotnica v Bohinčevem avtomobilu Milka Šolar. Hude poškodbe sta dobila tudi voznik Ravnik Čedomir in njegov sin Dejan. Zaradi težkih posledic nesreče, v kateri sta dve osebi izgubili življenje, sodišče pri odmeri kazni ni našlo razlogov za omilitev kazni. Kljub temu je sodišče upoštevalo, da je bil v nesreči tudi obtoženec hudo poškodovan in da ima še sedaj posledice, zaradi česar ne more opravljati svojega poklica. Sodišče se je tudi odločilo za varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja za dve leti.

nesreče

Otrok stekel pred avto

V soboto, 5. maja, ob 19. uri je na cesti prvega reda v Podljubelju voznik osebnega avtomobila nemške registracije Danijel Badovinac iz Ljubljane zadel 3-letno Tanjo Veršnik iz Podljubelja. Nesreča se je pripetila, ko se je deklica iztrgala materi iz rok in stekla čez cesto. Umrla je na kraju nesreče.

Zapeljal v avtomobil

Na cesti prvega reda na Jesenicah se je v soboto, 5. maja, ob 20. uri pripetila prometna nezgoda zaradi izsiljevanja prednosti. Kolesar Alaga Babić (roj. 1954) z Jesenic je peljal po Cesti maršala Tita in nenadoma zavil na levo stran ceste, kjer je trčil v nasproti vozeči avtomobil, ki ga je vozil Janez Šiler (roj. 1949) z Jesenic. Pri trčenju se je kolesar lažje ranil in se sedaj zdravi v jeseniški bolnišnici.

Nezgoda traktorista

V nedeljo, 6. maja, dopoldne je Franc Jerič (roj. 1936) s Štefanje gore peljal po cesti četrtega reda od žičnice Krvavec proti Štefanji gori. Ko je dohitel Antona Dolinška (roj. 1960) s Štefanje gore, je zmanjšal hitrost, tako da je Dolinšek lahko skočil v poseben keson pritrjen na traktor. Pri tem je bil voznik Jerič nepazljiv, zapeljal je preveč v levo, tako da se je traktor prevrnil s ceste kakih 12 metrov globoko. Dolinšek Anton je bil v nesreči huje ranjen in so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Trčil v drsno ograjo

V nedeljo, 6. maja, popoldne je voznik osebnega avtomobila Miloš Keliš (roj. 1900) iz Lesc vozil po cesti prvega reda od Podtabora proti Radovljici. V Ljubnem je iz neznanega vzroka nenadoma zapeljal v levo čez cesto in trčil v drsno ograjo. Voznik Keliš je bil v nesreči lažje ranjen in so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Izsiljevanje prednosti

V nedeljo, 6. maja, popoldne je voznik osebnega avtomobila Apolonij Ažman (roj. 1919) iz Ljubljane pripeljal po vaški poti od Vrbe proti cesti prvega reda in pri vključevanju izsilil prednost pred osebnim avtomobilom nemške registracije, ki ga je vozil Mijo Mikuš (roj. 1934) iz Zagreba. Pri trčenju je Ažmanov avtomobil odbilo na stransko pot, kjer je trčil v tovorni avtomobil Milana Badovinca iz Metlike, ki je tam čakal na vključitev na prednostno cesto. V nesreči ni bil nihče ranjen. Škode na vozilih pa je za 30.000 din.

Nezgoda na obvoznici

V nedeljo, 6. maja, nekaj pred šesto uro popoldne je voznik osebnega avtomobila Bojan Vidic iz Brezovice peljal po novi kranjski obvoznici proti Ljubljani. Na mostu čez Savo je bila na pločniku skupina otrok. Ko je voznik Vidic peljal mimo, je nenadoma skočil na cesto 7-letni Marko Jenstrle s Stare ceste v Kranju. Avtomobil je otroka zadel z odprtim trikotnim okencem. Huje ranjenega Marka so prepeljali v ljubljansko bolnišnico. L. M.

Zahvala

Ob boleči izgubi nenadomestljivega moža, atka, starega atka, brata, tasta, svaka in strica

Slavka Brinovca — Kanduča

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za ustne in pismene izraze sožalja, cvetje in veličastno spremstvo na njegovi poslednji poti. Zahvaljujemo se ravnateljema, zboroma in dijakom gimnazije in EAŠC, zdravnikom — kolegom infekcijske klinike in sodelavcem iz tovarne Save. Posebno zahvalo smo dolžni direktorju in kolektivu trg. podjetja Elite, trgovini pri Kranjcu, Milki in Idi ter vsem njegovim številnim stanovskim tovarišem. Iskrena hvala govornikoma, komercialnemu Elite tov. Cirilu Tavčarju in tov. Lojzetu Marnu, predstavniku upokojencev ter pevskemu zboru upokojencev za zapete žalostinke. V tolažbo so nam bile poslovilne besede in spremstvo g. župnika Bahorja ter g. Ambrožiča. Vsem, ki ste kakorkoli počastili njegov spomin, še enkrat hvala.

Globoko žalujoči: žena in otroci z družinami

Kranj, 9. maja 1973

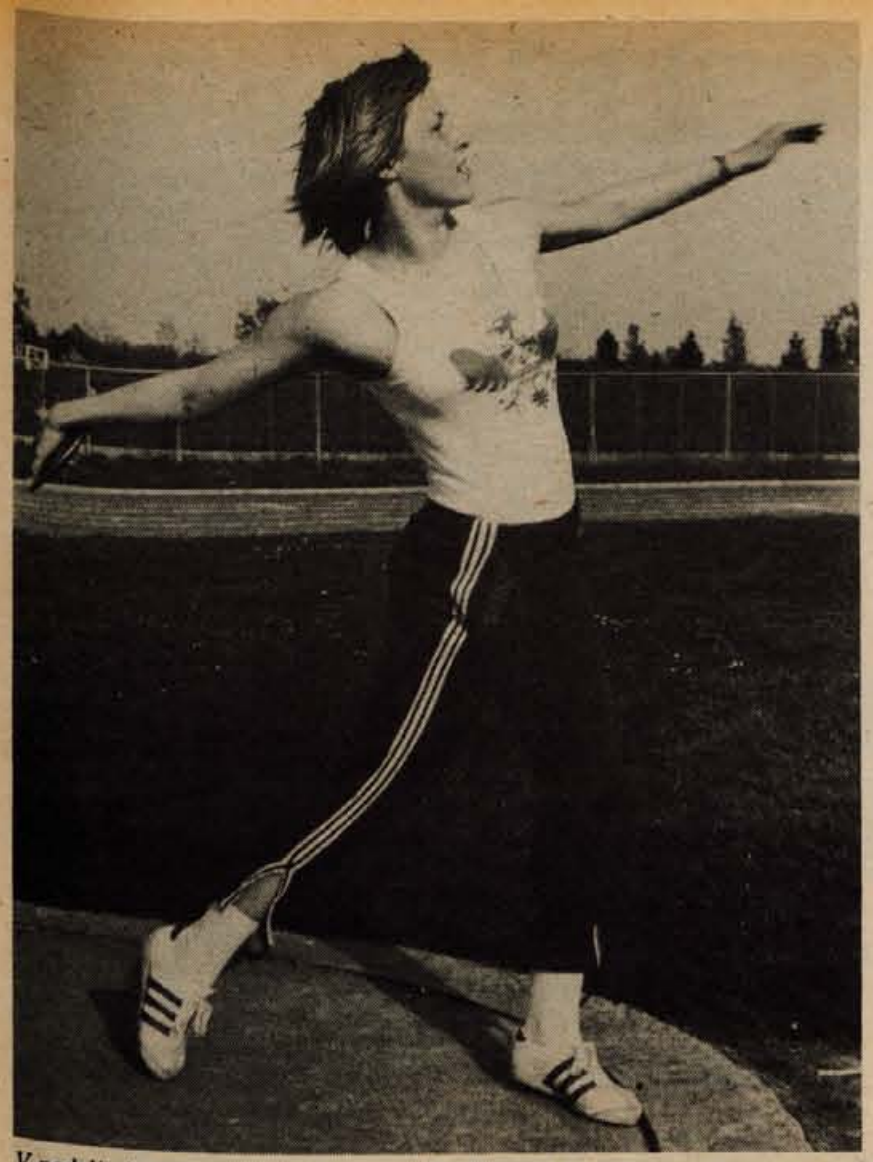

V nedeljo je bilo na stadionu Stanka Mlakarja v Kranju področno prvenstvo Gorenjske v atletiki za člane in članice, ki je bilo obenem tudi kvalifikacija za atletski pokal SRS. Udeležba je bila skromna, saj so nastopili le atleti kranjskega Triglava. Najboljši razultat je dosegla metalka diska Metka Papler (na sliki), ki je zalučala disk 45,54 metra daleč in s tem dosegla nov gorenjski rekord. (jk) — Foto: F. Perdan

Naš komentar

Ali atletika izumira?

Že nekaj let ugotavljamo, da atletika po gorenjskih krajih nima pri mladini prave priljubljenosti. Čeprav so pogoji za vadbo v nekaterih krajih dokaj ugodni, v zadnjih dveh, treh letih beležimo neko mrtvilo. Tudi zadnji dve gorenjski prvenstvi, ki sta bili v minulih dneh v Kranju, to lepo potrjujeta. Na tekmovanju mladincev smo opazili poleg Triglavanov le še peščico športnikov iz Ribnega pri Bledu, na nedeljskem članskem prvenstvu pa so tekmovali le atleti in atletinje kranjskega Triglava, pa še med njimi je bilo nekaj mladincev oziroma mladink, tako da je prava številka nastopajočih članov izredno nizka. Podatki o številu nastopajočih atletov v zadnjih letih na Gorenjskem so nerazveseljivi, skoraj nerazumljivi. Skoraj ne moremo verjeti, da ni na Gorenjskem ženske, ki bi lahko nastopila na primer v teku na 100 m, kot se je to zgodilo na letošnjem članskem prvenstvu. Stanje v ženski atletiki je še bolj porazno kot pri moških. Na članskem prvenstvu Gorenjske so članice nastopile le v štirih disciplinah. Kot vse kaže, atletiko resno goji le kranjski Triglav, ki pa se s številom nastopajočih prav tako ne more posebej pohvaliti. Atletika pa je povsem zamrla na Jesenicah, v Kamni gorici, Radovljici, Škofji Loki, Križah in še v nekaterih krajih, od koder so v minulih letih prihajali atleti vsaj na občinska prvenstva oziroma prvenstva Gorenjske. Mislimo, da ni za tako stanje kakšnega posebnega opravičila, saj so za nastop potrebna minimalna finančna sredstva. Ali ni za to panogo pravega zanimanja ali pa v posameznih krajih ni ljudi, ki bi mladino navdušili za kraljico športov? Vse dotlej pa, dokler na gorenjskih prvenstvih ne bomo videli atletov tudi iz ostalih krajev Gorenjske in ne samo iz Kranja, pa velja edina trditev, da množičnost atletike na Gorenjskem močno pada ali pa izumira. Sistematična gojitev atletike kot ene osnovnih športnih panog le v eni organizaciji na Gorenjskem je nedvomno vznemirljiv podatek. Kaj o tem mislijo organi v občinskih zvezah za telesno kulturo? Aktivnost na nekem področju telesne kulture pa se najbolj kaže v številu nastopajočih in v kvaliteti. Napisani podatki o številu tekmovalcev v neki organizaciji nič ne povedo, če atletov ni na atletskih napravah. Če organizacije ne pošiljajo svojih tekmovalcev vsaj na občinska prvenstva oziroma na prvenstvo Gorenjske, potem lahko zaključimo, da na Gorenjskem razen v Kranju ni več organiziranih atletskih organizacij, to pa je za tako pomemben šport oziroma telesno kulturo na Gorenjskem izredno nerazveseljiv podatek.

J. Javornik

Delovna organizacija
Aerodrom Ljubljana—Pula

odda v najem
najboljšemu ponudniku
Hotel Šmarjetna gora
na Šmarjetni gori pri Kranju

Zaprte priporočene ponudbe z označbo na ovojnici »Šmarjetna gora« pošljite do 15. tega meseca na naslov: Aerodrom Ljubljana-Pula, 64001 Kranj, p.p. 33

Pravico do najema hotelskih poslovnih prostorov imajo pravne in fizične osebe.

Ponudbe bo pregledovala posebna komisija delovne organizacije Aerodrom Ljubljana-Pula. Odpiranje ponudb bo 17. t.m. na Aerodromu Ljubljana-Pula. Vsi ponudniki so lahko navzoči pri odpiranju ponudb. Vse informacije in pogoje, pod katerimi bodo oddali hotel Šmarjetna gora, lahko dobi ponudnik na razpolago v komercialnem sektorju podjetja, telefon 064-21-576.

Obisk pri telesnovzgojnih organizacijah

40 let nogometa v Stražišču

Na letošnje jubilejno 40-letno delovanje se nogometaši v Stražišču marljivo pripravljajo. Leta 1933 so namreč ustanovili samostojni nogometni klub Savica, ki je združeval delavsko in kmečko mladino. Pod tem imenom so stražiški nogometaši igrali vse do druge svetovne vojne, ko se je večina članov tedanjega nogometnega moštva vključila v narodnoosvobodilno borbo. Okoli 40 članov bivše Savice iz Stražišča je med vojno padlo v partizanih ali pa so umrli v raznih koncentracijskih taboriščih. Takoj po vojni so marljivi športniki iz Stražišča spet prijeli za delo in začeli s sistematičnim delom pri razvoju nogometne igre. Privržencev je bilo vedno več, saj je bil to poleg telovadbe edini šport, ki so ga aktivno gojili na desnem bregu Save. S prostovoljnim delom so si uredili v poznejših letih tudi stadion. Klub je deloval v povojnih letih pod raznimi imeni, in sicer NK Projektor, NK Železničar in NK Mladost. Poleg nogometa se je začela razvijati tudi ostala telesnokulturna dejavnost in takratna Mladost je združevala že šest različnih panog. Hkrati pa je samostojno deloval TVD Partizan Stražišče. Kmalu so spoznali, da je za napredek telesne kulture v Stražišču nujno, da se obe organizaciji združita. Tako sta se TVD Partizan in ŠD Mladost združili v TVD Kranj, pred dvema letoma pa se je društvo preimenovalo v športno društvo Sava Kranj, ker je nad celotno telesnokulturno organizacijo v tem predelu Kranja prevzela pokroviteljstvo tovarna Sava.

Jubilej bodo stražiški nogometaši združili z več prireditvami. V avgustu bodo organizirali kvaliteten nogometni turnir članskih ekip, prireditve pa bodo tudi za pionirje in mladince. Sedanji upravni odbor nogometnega kluba Sava vodi Slavko Jerkič, ki je v našem pogovoru omenil, da imajo sedaj glavno željo, da bi se obdržali v zahodni conski nogometni ligi ter da bi z mladinci in pionirji nadaljevali s sistematičnim delom, da bi s tem vzgojili čimveč kvalitetnega naraščaja, ki se bo čez leta lahko vključil v člansko ekipo.

P. Novak

Gorenjska nogometna liga

Tekma v Naklem prekinjena

V gorenjski članski nogometni ligi so bili doseženi naslednji rezultati: Lesce : Tržič 1:2, Jesenice : Šenčur 5:2, Bohinj : Korotan 0:1, Naklo : Alples 1:0 prekinjeno. V vodstvu sta Tržič in Jesenice, ki vodita s 7 točkami prednosti.

V mladinski ligi so bili zabeleženi naslednji izidi: LTH : Jesenice 1:3, Bohinj : Sava 3:4, Lesce : Triglav 1:1, Tržič : Lesce 7:1. Vodi Triglav s 17 točkami pred Savo, ki ima 14 točk.

Pri članih v I. razredu so se tekme končale takole: Trboje : Primskovo 1:5, Kondor: Podbrezje 2:1, Sava B: Reteče 2:3, Preddvor : Plamen 1:3. Na lestvici vodi Plamen s 14 točkami, drugi je Kondor 12, tretji Preddvor 9 točk.

V pionirskih ligah so bili doseženi naslednji rezultati: A skupina: Naklo : Alples 3:1, Lesce : Tržič 3:2, Jesenice : Šenčur 3:0, Bohinj : Britof 3:0, Jesenice : Bohinj 2:0, Tržič : Naklo 6:2, Šenčur : Lesce 1:1. Vodijo Lesce z 21 točkami pred Bohinjem in Jesenicami, ki imata po 17 točk. V B skupini so se pionirske tekme končale takole: Preddvor : Sava 3:7, Triglav : OŠ L. Seljak 3:0, Primskovo : LTH 2:2, OŠ L. Seljak : Sava 0:10, Triglav : Primskovo 0:1, LTH : Preddvor 3:0. Na lestvici vodi Sava, ki ima 16 točk, druga je ekipa Primskovega 13, tretji pa Triglav z 11 točkami.

P. Novak

Jesenice pokalni prvak

Na Jesenicah je bila odigrana finalna mladinska tekma za jugoslovanski pokal, kjer so domači nogometaši premagali Alples s 5:1.

V Britofu pa je pred dnevi v polfinalnem srečanju članskih ekip domača ekipa odpravila Alples z 2:1. Finale v članski konkurenci bo na sporedu jutri, v četrtek, 10. maja, ko se bosta v Tržiču pomerili ekipi Britofa in Tržiča. Zmagovalec tega srečanja bo v republiškem tekmovanju zastopal nogometno podzvezo Gorenjske.

P. Novak

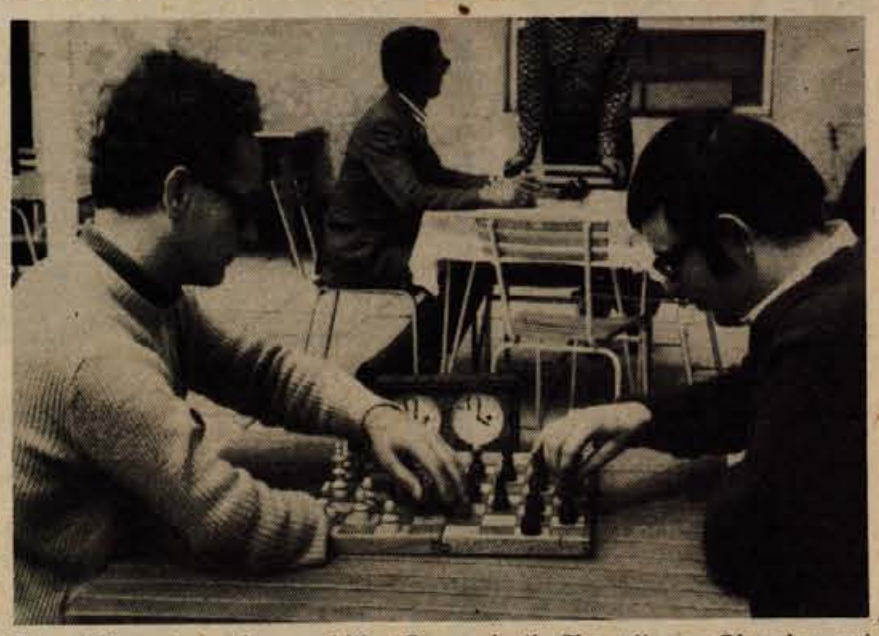

V nedeljo se je v domu oddiha Zveze slepih Slovenije na Okroglem pri Kranju končalo 13. republiško prvenstvo slepih v šahu. Že četrtič zapored je zmagal Karel Ulaga, ki je zbral 10,5 točke. Drugi je bil Ivan Komovec z 10 točkami, tretje in četrto mesto pa si delita Kebe in inž. Obrenovič, ki sta zbrala 8,5 točke. Sledijo Muri in Kavtičnik 8, Andželič 7, Zupančič 6, Hrovat 5,5, Šket 5, Žukevič 4,5, Oblak 4, Konc 3 in Škrget 2,5. Ulaga in Komovec bosta zastopala Slovenijo na državnem prvenstvu slepih šahistov, ki bo julija na otoku Visu. -jk

Jure Frelih slovenski prvak

V nedeljo je bilo na ljubljanskem strelišču republiško prvenstvo v streljanju z zračno puško za pionirje in mladince. Čeprav v ekipni konkurenci mladi kranjski strelci niso imeli uspeha, jih je vsekakor treba pohvaliti, saj so se nekateri izkazali kot posamezniki. Presenetljiv je vzpon pionirja Jureta Freliha (SD Bratstvo-Edinstvo), o katerem lani še ni bilo slišati, letos je postal občinski prvak Kranja, v nedeljo pa je v Ljubljani osvojil še naslov republiškega prvaka. Odlična je bila tudi mladinka Pappova, ki se je uvrstila na tretje mesto. Upajmo, da bomo razveseljive novice o njunem nastopu dobili tudi z državnega prvenstva, ki bo 20. maja v Beogradu.

V ekipni konkurenci je prva ekipa Kranja zasedla 17. mesto, SD »B. Kavčič« Škofja Loka je bila 22., 26. SD Kranj II, 30. SD »Iztok« Bitnje; pri mladincih so se gorenjske ekipe uvrstile takole: 14. SD Kranj I, 17. SD Kranj II, 19. SD Iztok Bitnje.

B. Malovrh

Sindikalno prvenstvo v plavanju

Med tistimi organi občinskega sindikalnega sveta v Kranju, ki za svojo neprekinjeno aktivnost zaslužijo še posebno pohvalo, je tudi komisija za šport in rekreacijo. Komisija že več let organizira letne in zimske sindikalne športne igre. Le-te so najmnožičnejša športna in rekreativna oblika v občini.

Tokrat je komisija za šport in rekreacijo pri občinskem sindikalnem svetu pripravila še eno tekmovanje. To je občinsko sindikalno prvenstvo v plavanju, ki bo na zimskem kopališču v Kranju na sporedu danes popoldne. Za to prvo tekmovanje se je prijavilo prek 150 članov iz kranjskih sindikalnih organizacij. Ekipe se bodo pomerile za prehodni pokal občinskega sindikalnega sveta. Zvedeli smo tudi, da bo komisija za šport in rekreacijo pripravila letos še več tekmovanj v plavanju.

A. Ž.

Po gorenjskih krajih

KRANJ (B. M.) — Strelci kranjske Iskre, Škofje Loke in Kamnika so pretekli petek gostovali na otvoritvenem tekmovanju novega avtomatiziranega strelišča z zračno puško v Novi Gorici. Nastopilo je osem ekip. Prvo mesto je zasedla Iskra Kranj s 786 krogi, drugo Center Postojna 785, tretje Škofja Loka 774, četrto Panovec Nova Gorica 737, peto Kamnik 718.

KOKRICA (R. J.) — Na nogometnem turnirju v počastitev praznika dela so zmagali Žabarji, ki so prikazali med vsemi udeleženci precej boljšo igro. Najboljši strelec je bil Jože Roblek s 4 zadetki. Rezultati: Žabarji : Kokrica II 5:2, Kokrica I : Kokrica II 3:0, Žabarji : Kokrica I 5:1. Vrstni red: 1. Žabarji, 2. Kokrica I, 3. Kokrica II.

BLED (M. H.) — Na tradicionalni dirki mladincev kolesarjev okoli Blejskega jezera je v soboto nastopilo 37 mladih kolesarjev. Zmagal je Odredovec Markeljc, gorenjski kolesarji tokrat niso imeli kakšnega posebnega uspeha. Zaradi padcev je bil najbolj prizadet domači klub Bled. Najbolje uvrščeni gorenjski tekmovalec je bil Kranjčan Ropret, ki je bil deveti.

BRNIKI (J. J.) — Na letni konferenci kulturno-prosvetnega društva Sp. Brnik so sklenili, da bodo ustanovili pri društvu samostojno šahovsko sekcijo. Ta naj bi združevala šahiste obeh Brnikov. Letos so že organizirali prvenstvo Brnika. Njihova želja je, da bi v naslednji sezoni tekmovali v II. republiški ligi. Doslej so odigrali dva prijateljska dvoboja. Adergas so premagali z 11,5:6,5, ekipo Šenčurja pa z 12,5:7,5.

JESENICE (D. S.) — Bralci jeseniškega Železarja so tudi letos v posebni anketi izbrali najboljšega jeseniškega športnika pretekle sezone. Tudi letos je dobil največ glasov hokejist Rudi Knez. Priznanja so podelili v dvorani Tone Čufar na zabavni prireditvi.

LJUBLJANA (B. M.) — Preteklo soboto so v Ljubljani prvič nastopili kranjski strelci na republiškem prvenstvu v streljanju s standardno puško z odprtim vizirjem. Kljub temu, da je ta puška šele nedavno vključena v tekmovalni program, so kranjski strelci dosegli dokaj dobre rezultate in zelo dobro tretje mesto med 23 ekipami. Za ekipo Kranja so streljali: Frelih 540, Černe 528, Žagar 525, Kern 517.

KRANJ (D. Ž.) — Na tradicionalnem mednarodnem atletskem mitingu na Reki je sodelovala tudi ekipa kranjskega Trigava. Tone Vegnuti je s časom 14:48,5 postavil na 5000 metrov nov gorenjski rekord in zasedel odlično drugo mesto. Nov gorenjski rekorder pa je postal tudi Ciril Ravnikar, in sicer v teku na 100 metrov za mladince, kjer je dosegel čas 10,8 in zasedel tudi drugo mesto. Vlado Konc je v disciplini 110 m ovire s časom 15,6 osvojil tretje mesto, medtem ko je bil srednjeprogaš Iztok Kavčič s časom 1:51,9 v teku na 800 metrov drugi.

V spomin Zvonetu Koflerju

V nedeljo, 6. maja, se je v Vratih zbralo več kot trideset članov raznih planinskih društev na prvem memorialu Zvoneta Koflerja, znanega in priznanega alpinista, ki se je pred dvema letoma smrtno ponesrečil. Ko se je naša himalajska odprava vračala s poti na Hindukuš, se je zgodila prometna nesreča, v kateri je eden naših najboljših alpinistov Zvone Kofler izgubil življenje.

Prvo tekmovanje v njegov spomin je pripravila postaja GRS iz Mojstrane, izvedel pa smučarski klub Mojstrana. Prireditev je odlično uspela.

Smuk proga je bila speljana s prelaza Luknje mimo severne triglavske stene do samega izvira Bistrice. Bila je dolga 2000 metrov s 15 vraticami in 600 metrov višinske razlike.

Med posamezniki je bil prvi Franci Kotnik iz postaje GRS Mojstrana, drugi je bil Rado Košir in tretji Janez Brojan, oba iz Mojstrane.

Ekipno je zmagala postaja GRS Mojstrana pred postajo GRS Mojstrana II in postajo GRS iz Tržiča.

D. S.

V soboto in nedeljo ob žici okupirane Ljubljane

V tradicionalni športno-politični prireditvi ob žici okupirane Ljubljane bo letos nastopilo rekordno število tekmovalcev v atletskih disciplinah ter v množičnem pohodu. Na prireditvi bosta nastopili tudi dve ekipi kranjskega atletskega kluba Triglav. V štafetnem teku 3 x 1000 m bodo ekipo Triglava zastopali Kavčič, Vegnuti in Vukanac, ki upravičeno upajo na mesto pri vrhu. Na visoko uvrstitev pa računajo tudi člani v teku na 25 km. Ekipo bodo sestavljali smučarji-tekači Gortner, Eržen in Kalan, ki so tudi člani atletskega kluba Triglav.

D. Žumer

1+3

S sobotnim koncertom ob 20. uri v Delavskem domu v Kranju je kranjski pihalni orkester proslavil 75-letnico obstoja in delovanja kranjske godbe. V okviru te proslave je bilo ob 17. uri tudi tekmovanje godb na pihala z Gorenjske. Kranjski pihalni orkester danes ni znan le v kranjski občini, marveč tudi v širšem merilu in je pod vodstvom Zdenka Motla dosegel že nekaj lepih uspehov. O dejavnosti te glasbene skupine smo pred kratkim pisali. Tokrat pa smo zaprosili za kratek pogovor tri najmlajše člane kranjskega pihalnega orkestra.

JANEZ FAJFAR, rojen 1956. leta, iz Kranja:

»Dve leti igram trobento (piston) pri kranjskem pihalnem orkestru. V orkester sem prišel, ko sem končal nižjo glasbeno šolo v Kranju. Ni mi žal, saj sem veliko pridobil. Sicer ne študiram glasbe, vendar mi glasba vseeno veliko pomeni. Obiskujem gradbeno tehnično šolo v Ljubljani imam štipendijo pri Komunalnem servisu. Če bom ostal pri orkestru? Seveda bom, tudi potem, ko bom že zaposlen. Vaje imamo dvakrat na teden. Želim pa si, da bi v prihodnje čimveč nastopali in dosegli čimveč uspehov. Čeprav sem med najmlajšimi člani v orkestru, se ob sedanjem jubileju prav prijetno počutim.«

DARKO REPOVŽ, ROJEN 1957. leta, iz Kranja:

»Najbrž sem med najmlajšimi v orkestru, sej sem postal član te glasbene skupine konec minulega leta. Končal sem srednjo glasbeno šolo v Kranju in igram klarinet. Zdaj obiskujem prvi letnik kranjske gimnazije. Kaj bom po šoli? Nisem se še odločil. Morda bom študiral kemijo ali pa odšel na strojno fakulteto. Ni pa izključeno, da se ne bom morda odločil celo za glasbo. Že od sedmega leta naprej namreč igram tudi harmoniko. V orkestru se zelo dobro počutim. To je delaven kolektiv, dirigent Motl pa ni samo vodja, marveč tudi pedagog. Jaz sem na primer v teh nekaj mesecih pri študiju različnih skladb veliko pridobil.«

IGOR KADUNC, rojen 1957. leta, iz Srednje vasi pri Šenčurju:

»V orkestru, katerega član sem 4. leta, igram prvo trobento. Odločil sem se za študij glasbe in obiskujem srednjo glasbeno šolo v Ljubljani. Poleg trobente igram še klavir, nekaj časa pa sem igral tudi violino. Zakaj sem se odločil za kranjski pihalni orkester? Preprosto zaradi veselja in da sem poleg teorije spoznal tudi prakso. Ni mi žal, ne da sem član orkestra, ne da sem se odločil za študij glasbe. Doma se sicer nekaj časa niso najbolj strinjali z mojo odločitvijo, zdaj pa so se že sprijaznili. Še to bi rekel, da je po moje kranjski pihalni orkester kvalitetna glasbena skupina. Za to pa gre vsa zasluga dirigentu Zdenku Motlu.« A. Žalar

Gierekov obisk končan

Nadaljevanje s 1. str.

V ponedeljek je Edward Gierek obiskal Ljubljano, kjer ga je pozdravil predsednik skupščine mesta Ljubljane inž. Miha Košak. Giereka je spremljal sekretar izvršnega biroja predsedstva ZKJ Stane Dolanc. Po ogledu Ljubljane, kjer so poljske goste povsod toplo in prisrčno pozdravljali, je predsednik Tito na Brdu pri Kranju pripravil poslovilno kosilo, kjer sta Tito in Gierek izmenjala zdravici.

Ob 16. uri sta se predsednik Tito in poljski gost z ženama in spremstvom pripeljala na brniško letališče. Tu se je predsednik Tito poslovil od poljskih gostov. Po intoniranju obeh himen in pregledu častne enote JLA so gostom pionirji izročili šopke cvetja. Potem so se od Giereka in njegovega spremstva poslovili še Edvard Kardelj z ženo, Sergej Kraigher, Lidija Šentjurc, Franc Popit, inž. Andrej Marinc, generalpodpolkovnik Franc Tavčar, Marjan Orožen, Slavko Zalokar in inž. Stane Mihalič. Posebno letalo predsednika Tita je Giereka s spremstvom popeljalo v Beograd.

V Beogradu je prvi sekretar CK PZDP ostal še en dan. Položil je venec na grob neznanega junaka na Avali, na slavnostni seji skupščine mesta Beograda pa so ga proglasili za častnega občana Beograda. Včeraj popoldne pa je gost predsednika Tita s spremstvom odpotoval na Poljsko. A. Žalar

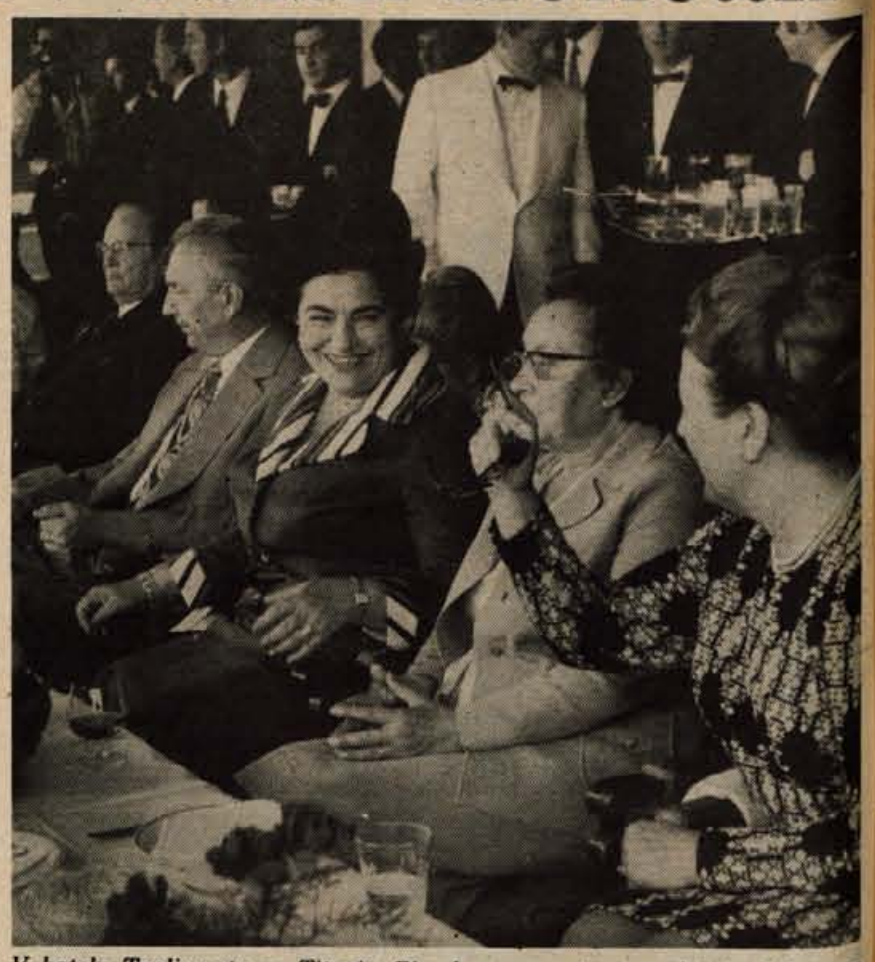

V hotelu Toplice sta se Tito in Gierek s spremstvom zadržala dobro uro — Foto: F. Perdan

Predsednik Tito pri »Jelenu«

Povsem nepričakovano je predsednik Tito v ponedeljek popoldne, ko je njegov gost Edward Gierek z letalom odpotoval z brniškega letališča v Beograd, prišel v hotel Jelen v Kranju. Dobro razpoložen je skupaj z ženo Jovanko, Edvardom Kardeljem z ženo, Francem Popitom, Lidijo Šentjurc, Slavkom Zalokarjem in inž. Stanetom Mihaličem sedel na vrt hotela Jelen. Tako kot številni Kranjčani, ki so bili popoldne po opravkih v mestu, je bilo tudi osebje hotela Jelen nemalo presenečeno. Predsednik Tito jih je spodbudno nagovoril, naj se kar znebijo treme. Potem pa so gostje naročili golaž in vampe.

V prijetnem razpoloženju in pogovoru so gostje na vrtu posedeli dobri dve uri. Pred odhodom, okrog pol sedmih, se je predsednik Tito še slikal z osebjem hotela Jelen in se z vsemi rokoval. Potem pa se je odpeljal na Brdo pri Kranju, kjer bo še nekaj časa na oddihu. A. Ž.

Tekmovanje v motokrosu za Nagrado Ljubelja

Ogorčen spopad naših in tujih tekmovalcev

Do velikega mednarodnega tekmovanja v motokrosu za Nagrado Ljubelja, ki bo v nedeljo, 13. maja, ob 14.30 na motokros progi v Podljubelju, nas ločijo le še štirje dnevi. Startna lista tujih tekmovalcev se je od zadnjega našega poročanja do danes izpopolnila z imeni novih tekmovalcev iz Avstrije, Bolgarije, Češkoslovaške in Zahodne Nemčije, tako da bo na startu nedeljske prireditve najmanj 30 tujih tekmovalcev. Dirka ne bo le spopad pogumnih mož na jeklenih konjičkih, temveč tudi preizkus in borba za prestiž med znanimi svetovnimi proizvajalci dirkalnih motorjev za motokros. Omenimo naj le tovarno Husquarna, Češka Zbrojevka, Montesa, KTM, Puch itd. Na strojih teh znamk vozijo najbolj znana imena svetovnega motokrosa v kategoriji motorjev 250 kubičnih centimetrov, kakršni bodo vozili tudi v nedeljo v Podljubelju. Te znamke zmagujejo tudi na tekmovanjih motorjev z manjšo ali večjo prostornino. Kot so nam povedali v press središču, vodi ga Tržičan Nenad Antonič, bodo prvi tuji tekmovalci prišli v Tržič že jutri, večina pa v petek. Njihova nastanitev je zagotovljena, prav tako pa tudi ostale stvari, ki so potrebne in bodo popestrile nekajdnevno bivanje motokrosističnih asov v Tržiču. Zato ima prireditev nedvomno tudi velik turistični pomen in razširja ime Tržiča prek meja domovine.

Mednarodno tekmovanje v Podljubelju bo obenem tudi dirka za državno prvenstvo v motokrosu za kategorijo motorjev 250 kubičnih centimetrov in za kategorijo mopedov. V prvi kategoriji bodo nastopili tekmovalci iz Savskega Marofa, Orehove vasi, Kutine, Sveučilišta Zagreb, Karlovca in seveda Tržiča, ki je med vodilnimi v motokrosu v državi. Ekipe klubov iz teh krajev bodo vodila znana imena našega motokrosa: Stjepan Malekovič, Milko Vesenjak, Leno Šoštarič in 5-članska tržiška ekipa z lanskim državnim prvakom Jožetom Zupinom na čelu, ki je v prvi letošnji dirki že zmagal s precejšnjo prednostjo, lani pa je dosegel izjemen uspeh, saj je dosegel prve točke v svetovnem pokalu. Letos bo vozil na novem stroju husquarna.

Kot že rečeno bodo za državni naslov dirkali tudi mopedisti. 26 jih je prijavljenih doslej. Zastopali bodo barve avto-moto društev iz Orehove vasi, Kranja, Radovljice, Kopra in Tržiča. J. Košnjek

Druga revija pevskih zborov

Občinska zveza kulturno-prosvetnih organizacij Kranj bo v petek, 11. maja, ob 17. uri v dvorani kulturnega doma na Kokrici organizirala drugo revijo mladinskih pevskih zborov, instrumentalnih solistov in ansamblov. Nastopili bodo godalni orkester in instrumentalni solisti Glasbene šole Kranj, enoglasni pevski zbori osnovnih šol Predoslje, Simon Jenko in Lucijan Seljak, troglasni pevski zbor osnovne šole Predoslje in mladinski pevski zbor kranjske gimnazije.

Prva takšna revija je bila 20. aprila v Šenčurju, tretja revija bo 20. maja v Cerkljah, četrta pa 24. maja v Stražišču. A. Ž.

Veriga med vodilnimi

Tovarna Verig v Lescah je v zadnjih štirih letih povečala proizvodnjo za prek 30 odstotkov, celotni dohodek za več kot 100 odstotkov in prav toliko tudi sredstva od amortizacije in ostanek dohodka za sklade. Slednji so za skoraj trikrat večji kot pred štirimi leti. Poprečni osebni dohodek na zaposlenega v blizu 1200-članskem kolektivu je lani znašal 1900 dinarjev. Takšni poslovni rezultati Verigo danes uvrščajo med vodilne kovinsko-predelovalne delovne organizacije v Sloveniji.

Veriga je tudi podjetje, ki je v zadnjem štiriletnem obdobju namenilo precej denarja za družbeni standard zaposlenih. Za gradnjo stanovanj in za posojila delavcem so namenili skoraj šest milijonov dinarjev. Razen tega so v Črikvenici kupili nov počitniški dom. Še posebej pa so skrbeli za kadre. Tako so poldrugi milijon dinarjev namenili za štipendije na srednjih, višjih in visokih šolah, 125 delavcem pa so omogočili šolanje in prekvalifikacijo.

Prve korake je podjetje naredilo tudi že pri uresničevanju dolgoročnega programa razvoja kovinsko-predelovalne industrije na Gorenjskem. Z dodatnimi naložbami so posodobili proizvodnjo vijakov, verig in predelavo žice. V prihodnje nameravajo proizvodnjo še bolj modernizirati in jo hkrati organizirati tako, da bodo ob pomanjkanju delavcev dosegli čimvečjo produktivnost. Na tem področju so na primer že modernizirali proizvodnjo lesnih vijakov in nekaterih vrst verig. JR